

Nepriklausoma

Lietuva

THIS PAPER WAS MAILED
THURSDAY, November 19 1987.

LITUANIE INDEPENDANTIE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 47 (47-ji metai) 1987 m. LAPKRIČIO – NOVEMBER 19 d. * LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS * 7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 * 50 c.

SAVAITINIAI IVYKIAI

n.n.

TARPTAUTINĖ ORGANIZACIJA PUOLA KANADOS PREKYBINĖ POLITIKĄ

GATT (General Agreement on Tariffs and Trade), tarptautinė organizacija, sekanti ir kontroliuojanti tarptautinę prekybą, paskelbė savo nutarimą, kad Kanada nevienodai traktuoja alkoholinių gėrimų pardavimą ir įkainavimą. Nurodoma, kad Kanada turėtų: 1) panaikinti nuostatus, pagal kuriuos reikia laukti, kad būtų gaminami alkoholiniai gėrimai tose provincijose, kur jie pardavinėjami; 2) panaikinti suvaržymus, kiek užsienyje gaminamų gėrimų galima pardavinėti; 3) panaikinti diskriminuojančią taktiką, savavališkai pakeičiant užsieninių gėrimų kainas; 4) panaikinti reikalavimą, kad tikrai Kanadoje užaugintos vynuogės būtų naudojamos vietinių vynu gamybai.

Jeigu tie reikalavimai būtų įgyvendinti, Kanadoje tose pramonėse dirbantieji tūkstančiai darbininkų prarastų darbą. Prieš pat laikraščio išleidimą, GATT paskelbė dar vieną dekretą, pliekiantį Kanados žvejybos ir žuvų apdirbimo pramonę. Anot GATT, Kanada esanti įvedusi nepriimtinius eksporto suvaržymus iš Vakarų Kanados (t.y., Britų Kolumbijos provincijos) išvežamoms šviežioms silkėms ir lašišoms (salmon). Kanada reikalauja, kad visa šviežia žuvis išvežama iš Kanados, turi būti išvalyta ir paruošta Kanados žuvų paruošimo įmonėse. Jei paklaustų Kanada šio nuosprendžio, tai ir tūkstančiai žuvų įmonių darbininkų Kanadoje prarastų savo darbą. Verta pažymėti, kad Kanadą apskundė šiai tarptautinei komisijai JAV vyriausybė, o tačiau ir JAV-ėse yra įvesti labai panašūs suvaržymai žuvų pramonėje. Iš šalies žiūrint, neatrodo, kad toks JAV elgesys padės kanadiečiams įtikinti, jog reikia išskostis rankomis priimti laisvesnę prekybą su JAV.

OLIMPINIS FAKELAS PRADĖJO KELIONĘ Į CALGARY

Š.m. lapkričio 17-tos dienos rytą olimpinės ugnies fakelas iš Signal Hill (ties St. John's, Newfoundland'o sostinė) pradėjo savo kelionę į šių metų pasaulinės Žiemos olimpiados vietoje - Calgary miestą. Ugnį uždegė diena prieš tai Graikijoje, panaudojant saulės spindulių karštį. Graikų bėgikai, apie 4 svarus sveriantį fakelą, tuojau atnešė į Atėnų aerodromą ir jis buvo Kanados lėktuvu atskaidintas į Newfoundland'ą.

Pirmąjį kilometrą nešė tos provincijos buvęs bėgikas Ferd Hayward, 76 m. vyras, kartu su Kanados garsiaja dailiojo čiuožimo ilgamete čempione Barbara Ann Scott-King.

Olimpinio fakelo nešimas yra senųjų graikų olimpiadų tradicija, kuri buvo atgaivinta prieš 1936 metais įvykusią olimpiadą Berlyne. Tačiau olimpinis fakelas ši kartą keliaus rekordinę distanciją - 18000 km. ir bus nešamas bėgikų, skraidinamas lėktuvu, vežamas sniegmobiliu, rogėmis, traukiamas šunų, slidininkų, žmonių, negalinčių valdyti kojas, elektrinėse kėdėse ir t.t. Gabens jį net 7000 asmenų.

Olimpiada Calgary prasidės 14 metų vasario mėn. 13 dieną. Joje užsirašė dalyvauti virš 2600 sportininkų iš 60 įvairių valstybių.

QUEBEC'O SEPARATISTAI STIPRĖJA?

Mirus René Lévesque, Parti Québécois steigėju, ir pasitraukus iš tos partijos vado pareigų Pierre-Marc Johnson, atrodo, kad partija pergyvena nebeatitaisomą krizę. Tačiau, kaip viešosios nuomonės apklausinėjimų įstaigos praneša, šiuo metu pekestai turi lygų populiarumo procentą su liberalais. Smuko tik provincijos NDP šalininkų skaičius, nors anksčiau buvo žinoma, kad daugelis buvusių pekestų simpatizavo NDP. Kaip atrodo, į vadus kombinuoją apskrus ir gudrus, buvęs Lévesque desinioji ranka, Jacques Parizeau. Jis, kaip tvirtina provincijos spauda, intrigavo ir siundė prieš Johnson'ą, šio nuosaikiai linija nepatenkintus radikaliuosius pekestus ir taip pamazėle, pasinaudodamas poeto ir radikalaus pekesto Gerald Godin burna, "išėdė" iš vado vietos Johnson'ą. Naujo vado rinkimai įvyks kitų metų birželio mėnesį.

Jeigu jaunieji pekestai nesugebės užkirsti kelio, beveik niekas neabejoja, kad vada bus išrinktas Parizeau, jeigu jis tikrai kandidatuos. Tai reikštų, kad vėl bus reikalaujama, jog Québec'o provincija turėtų atskirą centrinių banką, spausdintų savo valiutą, turėtų savo ambasadas ir savo atstovą Jungtinėse Tautose. Kitaip tariant, taptų nepriklausoma valstybe. Šiuo metu nedaug kvebekiečių taip galvoja, bet šios provincijos rinkėjai iškūrė Kanadai visokių netikėtų pokštų, nes jų nusistatymai svyruoja nuo kiekvieno stipresnio politinio vėjo.

INDĖNAI MELDĖSI UŽ SAVO SIUS

Pirmą kartą Atmini mo Dienos (Remembrance Day) išskilmėse dalyvaavo Prancūzijoje ir Kanados indėnų delegacija. 15 Kanados indėnų atliko savo tradicinius ritualus, skirtus mirusiems Dieppe karių kapinėse, kur ilsisi šimtai žuvusių Antro pasaulinio karo metu įvykdytojo bandomojo išsikėlimo Europos kontinentan metu. Kaip žinia, tą bandomąjį išsikėlimą, pasibaigusį tragiška nesekme, vykdė beveik vieni kanadiečiai kariai. Jų tarpe būta nemažų skaičiaus Kanados indėnų, kurie atskirai retai būdavo prisimenami.

LIBERALAI STIPRĖJA

Pats paskutinis Gallup viešosios nuomonės tyrimo biuro praveistas Kanados piliečių apklausinėjimas rodo, kad NDP populiarumas eina smūkiui, o liberalų - kilti. Š.m. lapkričio 4-7 d.d. rezultatai tokie: Liberalai - 40%, NDP - 33% ir Progressyvieji konservatoriai - 25%.

• Gauta žinia, kad mirė okupuotos Lietuvos Komunistų Partijos Centro Komiteto pirminis sekretorius P.GRIŠKEVIČIUS. Neaišku, kas bus paskirtas jo vieton.

KLJS DĖKOJA

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga labai dėkoja visiems, kurie aukoję 6-tajam Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui Australijoje paremti.

Smagu paminėti, kad tiek pavieniai asmenys, o ypač mūsų organizuoti vienetai, buvo labai dosnūs. Kanados atstovų kelionei jau surinkta suma. Dar reikėtų paremti Pietų Amerikos ir kai kurių Europos kraštų jaunuosius. Jiems buvo tai žadėta ir jie ruošiasi kelionei.

Prašytume tų, kurie dar neprisidėjo prie šio vairo, tai greitai laiku padaryti. Trūksta apie \$ 10.000. Čekius rašyti KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGA, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8. Mokesčių (income tax) pakvitavimai išduodami už sumą virš 15 dolerių. KLJS Lėšų Telkimo Komitetas

PRANEŠA LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS

SAŽINĖS KALINYS POVILAS PEČELIŪNAS GRĮŽO Į VILNIŲ

Sažinės kalinys POVILAS PEČELIŪNAS grįžo į Vilnių spalio 26 dieną, atlikęs bausmę už anti-sovietinę agitaciją ir propagandą, - praneša Lietuvių Informacijos Centras.

Jis buvo 1980 m. gruodžio 22 nuteistas 3 metais griežto režimo lageriu ir 5 metams tremties kartu su prof. Vytautu Skuodžiu ir Gintautu Iešmantu už bendradarbiavimą pogrindžio spaudoje.

1928 m. gimęs Pečeliūnas, Vilniaus vidurinės mokyklos lietuvių kalbos ir literatūros dėstytojas, buvo kaltinamas "parašęs eilę straipsnių, kurie pateko į PER-SPEKTYVAS, šmeižęs tarybinę santvarką, viename jų liaupsinęs psichinio ligonio R.K. alantos poelgį, kaip protestą prieš Žmogaus Teisių ir laisvių pažeidimą tarybinėje Lietuvoje..." Pečeliūnas taip pat buvo sovietų kaltinamas ALMA MATER leidinio redagavimu.

Anot Vilniaus Aukščiausiojo Teismo, Pečeliūno, Skuodžio ir Iešmanto veikla "vertinama kaip antitarybinė, pakertanti tarybinės santvarkos pagrindus, šmeižikiška, nes kaltinamieji šmeižikiškai tvirtina, kad tarybinėje Lietuvoje tariamai nėra demokratiinių laisvių, Lietuva tariamai okupuota, tarybų valdžia yra fašistinio pobūdžio, siekianti moraliskai ir fiziškai sunaikinti Pabaltijo tautas. Visi kaltinamieji laikomi valstybiniais nusikaltėliais, teigiama, kad jie turėjo nusikalstamus ryšius su JAV "reakcingaisiais" emigrantų sluoksniais ir perdavė savo kūrinius į užsienio spaudą ir radiją".

Sausio mėn. KGB prokuroras iš Maskvos gundė Povilą Pečeliūną parašyti pažadą neįžeidinėti sovietinių įstatymų. Pečeliūnas atsisakė, nurodydamas, kad sovietai kreipiasi ne tuo adresu. Jis siūlė kreiptis į tuos, kurie laužo įstatymus, o ne į jį. Pečeliūnas argumentavo, kad amnestija gali būti taikoma tik nusikaltėliams, o jis nėra nusikaltėlis. Jis siūlė patraukti baudžiamojon atsakomybėn tuos, kurie organizavo susidorojimus su juo ir kitais sąžinės kaliniams.

LAI DŽIVO LATVIJA!

LATVIAI MINI NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO ŠVENTĘ LAPKRIČIO 18- tają D.

Foto L. Niedre.

Taiigi, NDP prarado 5%, Liberalai laimėjo 2% ir PC taip pat laimėjo 2%. Neap-sisprendusių - 25%

JONAS PROTUSEVIČIUS ATLEIDŽIAMAS IŠ DARBO

Buvęs politkalinys, baigęs ekonomijos fakultetą ir Vilniuje dirbęs ekonomistu JONAS PROTUSEVIČIUS yra varomas iš darbo už dalyvavimą rugpjūčio mėn. 23 d. demonstracijoje Vilniuje. (Kaip žinome, toji demonstracija prisimena Stalino-Hitlerio bendradarbiavimą ir slaptą susitarimą pasidalinti Pabaltijo kraštais).

Protusevičius buvo darbovietėje tris kartus užaikių teisiamas už dalyvavimą rugpjūčio 23 d. demonstracijoje. Spalio 1-2 d.d., kai vyko darbuotojų atestavimas, Protusevičius nebuvo peratestuotas. Jam darbovietėje pareiškė, kad jis dirbs tik du mėnesius. Tokiu priverstiniu būdu bando jį išmesti iš darbo. Pažymėtina, kad Protusevičius tikrai buvo demonstracijoje, bet ten nė vieno žodžio nepratarė.

Jis parašė laišką laikraščiui "Vakarinės Naujienos" kuris skleidžia šmeižtus apie taikos demonstracijos dalyvius. Atvirame laiške Protusevičius klausia, kodėl darbovietėje, jam nedalyvaujant, buvo svarstomas jo atvejis. Klausė, kaip tai yra suderinama su skelbiama demokratija? Laikraščio redakcija jam pareiškė, kad tokių laiškų gauna labai daug, bet niekam neskelbia.

Spalio pabaigoje Maskvos Liaudies Pasiekimų Paroda J. Protusevičiui atsiuntė medali, kuriuo yra įvertinamas jos pavyzdingas darbas. Darbovietė šio medalio jam neįteikė.

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ŽINIOS

• KANADOS BALTIČIŲ FEDERACIJA š.m. lapkričio 29 d. Ottawoje rengia priėmimą vakariene 50-čiai metų lietuvių Konsulo Kanadoje ir 60 metų latvių ir estų Konsulų Kanadoje sukačiam paminėti. Į minėjimą pakviesti visa eilė diplomatinės atstovų, Kanados valdžios ministrų bei parlamentarų.

Pirmasis lietuvių konsulas Kanadoje, Gerald L.P. Grant-Suttie, oficialiai pradėjo eiti pareigas 1937 m. rugsėjo 16 d.

• Kanados japonai prašo etninių grupių paramos išgauti iš Kanados valdžios moralinę bei materialinę kompensaciją už jiems padarytą skriaudą II-jo Pasaulinio Karo metu, kuomet jie buvo prievarta internuoti Britų Kolumbijos miškuose, o jų turtas nusavintas.

Tuo tikslu buvo sušauktas susirinkimas š.m. spalio 29 d. 8 val. v. Harbor Collegiate patalpose. Šešiolicos etninių grupių atstovai pareiškė pritarimą japonams.

Lietuvius atstovavo KLB Krašto Valdybos sekretorė dr. Marija Arštikaitytė-Uleckienė. Ji paminėjo lietuvių kančias nuo sovietų-vokiečių okupacijų ir krašto praradimo. Todėl ir Kanados japonus jie gerai supranta ir labai užjaučia.

Gale susirinkimo buvo visų atstovų pasirašyta rezoliucija pritarianti japonų teisėtiems reikalavimams ir nusiųsta į Ottawą.

• KLB Iždininkas yra gavęs šias aukas:
KLB veiklai - Br. Steponavičius paaukojo \$50;
KLB raštinės išlaikymui Hamiltono Apylinkės Valdyba paskyrė \$500;
Kultūros Muziejui paaukojo: Aldona ir Edvardas Mačiulaičiai \$1.013; Kęstutis Budrevičius \$100. AČIU.

KLB INF.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išsikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 20
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

LKB KRONIKOS
15 m. MINĖJIME Toronte
1987 m. spalio 25 d.

Dalis Toronto vyrų choro
ARAS dainininkų.
Pirmoje eilėje muz. J. Govėdas,
G. Damužytė, Dainora Juozapavičiūtė, Zita Pakalniškytė ir muz.
sol. Vaclovas Verikaitis,

Nuotrauka St. Varankos

PRANEŠA

Joint Baltic American National Committee

LATVIA: AMERICA TAKES NOTICE

Washington, DC: On November 9, more than half an hour of congressional floor time was allotted to express the sense of the Congress with respect to demonstrations in Latvia commemorating Latvian Independence Day.

In the Senate, U.S. Senator Don Riegle Jr. was joined by Majority leader Robert Byrd and Minority Leader Robert Dole in introducing S.Con. Res. 87. While in the House U.S. Representative Doug Bereuter (R-NE) was joined by the Baltic Ad Hoc Committees Co-chairmen Dennis Hertel (D-MI) and Don Ritter (R-PA) in introducing H.Con. Res. 209.

The current resolution, which passed unopposed, directed the Secretary of State, George Shultz, to inform the Soviet government that the United States supports the right of the Latvian people to peaceably assemble to commemorate important dates in their history. The resolution also urges the Soviet government to allow Western media access to Riga on November 18, halt the harassment of Latvian human rights groups, release all Latvian prisoners of conscience (including Linard Grantiņš and Gunars Astra) and finally, S.Con. Res. 87 and H.Con. Res. 209 request that the President and the Secretary of State raise the issues of human rights and self-determination, during next United States-Soviet summit.

These resolutions come at a time when reports from Riga indicate that a full-scale campaign is being waged by Soviet authorities in Latvia to block attempts by Latvians to participate in their third peaceful demonstration against Soviet oppression and occupation. This may be the greatest "non-event" of the year thus proving that "glasnost" is merely a facade.

Penkiolika Metų Lietuvių Tautos Gynyboje

LKB KRONIKOS 15 M. SUKAKTIES MINĖJIMAS TORONTE

J. Varėnius

1987 m. spalio 25 d. Toronte įvyko iškilus Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos 15 metų sukakties minėjimas, kurį suruošė Kanados Lietuvių Žurnalistų Sąjunga ir Toronto lietuvių vyrų choras "Aras". Minėjimas pradėtas Prisikėlimo parapijos šventovėje, kur buvo laikomos Mišios už Kronikos leidėjus, persekiojamą Lietuvos katalikų Bažnyčią ir žuvusius laisvės kovotojus. Mišias atnšavo kun. L. JANUŠKA, giedėjo parapijos choras. Mišių aukas nešė Gintė DAMUŠYTĖ, Lietuvių katalikų Šalpos pareigūnė, ir ST. VARANKA, KLŽ S-gos valdybos sekretorius. Mišių atitinkamus skaitinius atliko stud. Z. PRAKAPAITĖ.

3 val. p.p. Toronto Lietuvių Namuose įvyko pagrindinis LKB Kronikos 15 metų sukakties minėjimas, kuriame dalyvavo per 400 tautiečių iš Toronto, Hamiltono ir apylinkių. Programos pranešėjai Z. Prakapaitė pakvietus, vadovaujant muz. V. VERIKAIČIUI, publika galingai sudainavo "Lietuva, brangi". Turiningą invokaciją tarė prel. dr. Pr. GAIDA. Įvadinę kalbą pasakė KLŽ Sąjungos pirm. J. VARANAVIČIUS, prisiminęs Kremliaus komunistų politbiuro pokario užsimojimus sunaikinti lietuvių tautą pagal Suslovo planą - "Lietuva bus, bet lietuvių nebus". Apibūdino LKB Kronikos atsiradimo priežastis, liepsnose žuvusių jaunuolių Romą KALANTĄ, laisvės kovotojus, kuriuos minėjimo dalyviai pagerbė tylos minutės susikaupimu.

Paskaitą skaityė Gintė DAMUŠYTĖ, Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos reikalų vedėją pavaduotoja ir Lietuvių Informacijos Centro vadovė Brooklyne, su kuria publika supažindino Dainorą JUOZAPAVIČIUTĘ. Prelegentė skaitė 40 minučių trukusią paskaitą, tema: "Penkiolika metų tiesos sargyboje: LKB Kronikos sukaktis". Čia pateikiu skaitytojams šios įdomios paskaitos santrauką.

* * *

Lietuvių tautos kovose dėl laisvės ir dėl valstybės nepriklausomybės spaudos vaidmuo buvo ir tebėra ypatingai reikšmingas. Kronikos leidimo metais stipriai pasikeitė Katalikų Bažnyčios Lietuvoje padėtis arba bent šios padėties regimybė. Sunku nustatyti, ar šiame pasikeitime Kronika buvo pagrindinis veiksnys, ar ji atspindėjo tokius gilesnius pertvarkymus, kurie mums nežinomi. Ne be pagrindo tvirtinama, kad lietuvių istorijoje pagrindžio spaudos laimėjimai buvo dideli. po Pirmojo pasaulinio karo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo laimėjimai.

mėjimą daugiausia nulėmė plunksna, atseit, spaudos veiksnys. Vėliau, pirmosios sovietų okupacijos metais, mūsų tautos rezistencijos pirmosios apraiškos buvo pagrindžio spaudos pasirodymas.

Su šešiuoju dešimtmečiu okupuotoje Lietuvoje įvyko tam tikras lūžis. Pagrindžio spauda, anksčiau skirta tik Lietuvos vidaus reikalams, prasiveržė į laisvąjį pasaulį su Sibiro tremtinių maldomis - "Marija, gelbėki mus". Laisvame pasaulyje jos buvo išleistos įvairiomis kalbomis. Tai buvo pirmas prasiveržimas, suįjaukęs laisvąjį Vakarų pasaulį.

1968 m. prasidėjo naujas, skirtingas rezistencijos laikotarpis, kuris atsirado ne tik iš tautinių, bet ir iš religinių rūpesčių. Jis prasidėjo religinių teisių gynyba sovietinio metaliteto rėmuose. Naujoji rezistencijos karta, nugaulėjusi komunistinio režimo ir sovietinio teroro baime, pažinusi režimo silpnybes, su okupantu pradėjo vesti drąsų dialogą. Sekdama rusų tautos disidentines priemones, ji pradėjo eiti legaliu rezistencijos keliu, kuris išsiplėtė į kovą už žmogaus demokratines laisves. Kunigai ir tikintieji pradėjo siųsti komunistų valdžios įstaigoms raštiškus protestus dėl vienintelės Lietuvoje išlikusios Kaune kunigų seminarijos suvaržymų, Lietuvos katalikų Bažnyčios persekiojimo, šventovių uždarymo, kuriuos parėmė savo parašais tūkstančiai tikinčiųjų. Sovietinės valdžios KGB atsakė į tai represijomis ir teroru. Nežiūrint persekiojimų, kunigai ir tikintieji slapta darė pasitarimus įsteigti specialų organą, per kurį būtų galima pastoviai kelti balsą prieš persekiojimus. To pasėkoje 1972 m. kovo 19 d., sv. Juozapo, Bažnyčios globėjo dieną, buvo išleistas pirmasis Kronikos numeris, tartum mažytis Dovdas atsistojęs prieš milžiną Galijotą. Redakcija planavo geriausiu atveju išleisti dešimtį numerių ir sėsti į kalėjimą. Tačiau išsipildė Tėvo Karolio Garuko pranašystė: Dievas laimino pradžią, laimins ir pabaigą. 15-kos metų laikotarpyje buvo išleista 73 numeriai, t.y., kiekvienais metais apie 5 numeriai.

Kronika stengiasi išlaikyti nuo pat pradžių dalykišką informacijos toną, be aistrų apie tikinčiųjų diskriminaciją, įstaigų ir partijos savivalę, apie praktikuojamą teisų nelygybę, teises nuostatų nepaisymą ir kitas negeroves. Iš skelbiamų faktų per 15 metų išryškėjo, kad Lietuvos Katalikų Bažnyčios padėtis sunkėja: baudžiami kunigai pinigėmis baudomis, kalėjimais ir net nužudymais, persekiojamas jaunimas, kuris lanko bažnyčias ir atlieka religinius patarnavimus šventovėse.

Slaptai leidžiamos LKB Kronikos okupuotoje Lietuvoje konkrečiais įvykių aprašymais parodo žiaurų tikėjimo persekiojimą ir didelį persekiojamųjų tikinčiųjų didvyriškumą, jų nepaprastą pasiryžimą išlikti tikinčiais ir kovoti už tikėjimo laisvę. Kronika skelbia registruotus faktus, kaip mokyklose tikintieji vaikai išjuokiami ir baudžiami už religijos mokymąsi, lankymą bažnyčios; tėvai - už vaikų religinę praktiką. Kunigai varžomi įvairiais priešreliginiais nuostatais, už kurių pažeidimą jie baudžiami piniginėmis baudomis ir net slaptais nužudymais. Vyskupai priklauso nuo komunistų valdžios pareigūnų. Kronika raso apie drąsius kovotojus teismų salėse, apie tikinčiųjų raštiškus protestus su tūkstančiais parašų, reikalaujančių gražinti bažnyčias, kuriose buvo įrengti ateistiniai muziejai arba sandėliai.

Šis pagrindžio leidinys, kaip leidėjai išsireiškia, "yra tarsi foto aparatas, tiksliai, kiek tai žmogiškomis įėjomis sovietinėse sąlygose įmanoma, fiksuojantis faktus". Per Kroniką siekiama palengvinti katalikų padėtį Lietuvoje, suburti dvasiškijos ir pasauliečių jėgas priešintis terorui, pažeidžiančiam žmogaus tieses, ypatingai religines. Sovietinio ateizmo ir rusifikacijos siekių fone, ši religinė rezistencija tampa tautine, kultūrine, socialine rezistencija.

Lygiagrečiai su šia rezistencija kilo ir tautinis pasipriešinimas sovietiniam okupantui, kuris išsiveržė 1972 metais gegužės mėn. 14 d., kai Kauno miesto sodelyje jaunuolis Romas KALANTA, apsipylęs degalais ir mirties liepsnų apsuptas, garsiai šaukė: "Laisvės, mano tėvynei Lietuvai!" Vyko milžiniškos jaunimo demonstracijos Kauno gatvėse, reikalavusios tautinės ir religinės laisvės. Netrukus pasirodė pagrindžio leidinys "Aušra" ir kiti. Taigi, LKB Kronika buvo pirmas lūžis sunkioje okupacijoje, lūžis į tautinį susigaludinimą, atkaklią kovą už savo tautos išsilaisvinimą iš sovietinio okupanto.

LKB Kronikos išsilaikymas 15 metų dabartinėse okupuotos Lietuvos sąlygose yra tikra stebuklas. Šis primityviai, masinraščių perrašomas leidinys okupuotoje Lietuvoje tiesioginiai pasiekia nedidelį skaitytojų. Tačiau leidėjams pavyko surasti priemonių pasiųsti originalus per grięžtai saugomas sienas į Vakarus, kurie pasiekė lietuvių išeivių organizacijų centrus. Be išeivių pagalbos, Kronika nebūtų turėjusi tokio pasisekimo ir reikšmės lietuvių tautos sargyboje. Gauta Kronika Lietuvių Informacijos Centro New York'e padauginama ir išsiuntinama lietuvių laikraščiams ir užsienio radijo tarnyboms. Ji radijo bangomis vėl grįžta į okupuotą Lietuvą. Ne tik Lietuvos gyven-

tojai, bet ir KGB saugumiečiai išgirsta per radiją savo pavardes, kurie persekioja ir terorizuoja tikinčiuosius, jų vaikus bažnyčiose ir mokyklose. Šie agentai jaudinasi dėl šių žinių ir bando pakeisti savo elgesį, pasirinkdami švelnesnę persekiojimo taktiką.

Kronika perspausdinama ne tik lietuvių išeivių laikraščiuose, bet ir atskirais tomiais leidžiama Čikagoje. Lietuvių Religinė Šalpa New York'e leidžia atskirais sąsiuviniais anglų kalba 6000 tiražų, kurie siunčiami kongresmenams, senatoriams, dvasiškiams, spaudai, bibliotekoms ir kitoms organizacijoms. Koenigstein'e veikiantis Institutum Balticum leidžia ir platina Kroniką vokiečių kalboje. Spontaniškai pasirodė Kronikų rinkiniai knygose vokiečių, ispanų, prancūzų, italų ir anglų kalbomis. Šitie leidiniai pareikalauja daug darbo ir dar daugiau išlaidų.

Kol pagrindžio Kronika išsilaikys, tol jos reikšmė bus milžiniška ir mūsų tautinėje bei religinėje rezistencijoje neįkainojama. Labai svarbu turėti Lietuvos Tylincijos Bažnyčios balsą, kuris Čikagos kardinolo Bernardo žodžiais "skambėtų kaip griaustinis ausys to pasaulio, kuris per dažnai to negirdi". Viešojo opinija yra labai svarbus ginklas kovoje su sužvėrėjusiu komunizmu.

G. Damužytė baigdama šią turiningą paskaitą, klausytojus supažindino su Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos ir Informacijos Centro įstaigos darbais, jų naudojamais kompiuteriais ir greitu žinių perdavimu. Šiuos darbus atlieka penki nuolatiniai ir šeši pagalbiniai tarnautojai. Visos išlaidos padengiamos iš surinktų aukų per lietuviškas parapijas, susirinkimus ir privačius asmenis.

Šia proga prelegentė padėkojo torontiškams dr. J. ir dr. M. ULECKAMS, kurie asmeniškai iėikė jai stambų čekį Kronikai paremti. Religinės Šalpos technologija, dirbančių ryžtas kuo geriausiai atlikti pareigas egzistuoja nes lietuvių išeivijos finasinė parama tuos kitus darbus įgalina.

Po 15 minučių pertraukos, vyko koncertas. Jį atliko Toronto lietuvių vyrų choras "Aras", diriguojamas jo vadovo Verikačio, akompanuojamas J. GOVEDO. Choras, kurį sudaro per 40 vyrų daininkų, scenoje pasirodė su nauja apranga, kuriai išigyti buvo gauta Ontario valdžios finansinė parama. "Aras" be pertraukos dainavo valandą, harmoningai atlikęs patriotinio turinio 9 dainas ir vieną 6 dainų junginį. Publikai audringai plojant, choras koncertą užbaigė savo himnu "Aras".

Padėkos žodį rengėjų vardu pasakė KLŽ Sąjungos sekr. St. Varanka, papuošęs su savo žmona atlikę rožių puokštėmis ir žiedais. Iškilus minėjimas, užtrukęs porą valandų, užbaigtas Lietuvos Himnu. Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai paremti dalyviai suaukojo \$785.00.

STIPENDIJŲ FONDAS

KANADOJE yra A. ir J. KOJELAIČIŲ vardo STIPENDIJŲ FONDAS, kuris duoda stipendijas iki \$2.000,- 1.500 studentams, lankantiems universitetą, siekiantiems mokslo laipsnio ir lankantiems VASARIO 16 GIMNAZIJA mokiniams. Be to, moka premijas studentams, parašiusiems profesoriui rašto darbą iš lituanistikos.

Stipendijos ir premijos mokamos ne tik Kanados jaunimui, bet ir kitų valstybių. Prašymai stipendijoms ir premijoms gauti gali būti paduodami bet kada ir jie yra svarstomi tuojau.

Prašant stipendijų, reikia nurodyti savo finansinę padėtį, pridėti profesoriaus ar universiteto pažymėjimą, ką studijuoja ir nurodyti savo lietuvišką veiklą.

Prašymus stipendijoms ir premijoms gauti siųsti: KLF A. ir T. Kojelaičių Stipendijų Fondo Komisijai, 1573 Bloor Str. W., TORONTO, Ont., Canada M6P 1A6.

L. Tamošauskas

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ:

Iki šiol šis fondas išleido per 350.000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis Fondo kapitalas yra neliečiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime KANADOS LIETUVIŲ FONDUI (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:
Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6

Šio Fondo šūkis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos lietuviybei išeivijoje!"

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LKB Kronikos 15 metų sukakties minėjimas. Toronto Lietuvių Namuose 1987.10.25. Iš kairės: Jonas VARANAVIČIUS, Kanados Liet. Žurnalistų Sągos pirm., Zita PRAKAPAITĖ, pranešėja; V. VERIKAITIS, muzikas, solistas; prel. dr. P. GAIDA skaito invokaciją, Dainora JUOZAPAVICIUTĖ ir Gintė DAMUSYTĖ, paskaitininkė. Nuotr. St. Varankos

PERSPEKTYVOS Nr. 21

/ Iš Pogrindžio spaudos /

/ t e s i n y s /

8. TARYBINIAI RINKIMAI - PILIEČIŲ MULKINIMAS

Kad tarybinė liaudies "pademonstruotų savo meilę ir prisirišimą" komunistų partijos vadams, pastarieji, pagal respublikinio centro komiteto paruoštą grafiką, siūlomi kiekvienoje apygardoje. Tokių apygardų dirbantieji "kreipiasi" atvirais laiškais, "prašydami" tą ar kitą "nemirtiną" veikėją blokiruoti jų apylinkėje. Kadangi kiekvienas kandidatas tegali blokiruoti tik vienoje apygardoje, todėl tokie "liaudies sūnūs" atviru laišku reikšdami padėką visuomenei už "parodytą pasitikėjimą", "partijos ir liaudies neišardomą vienybę įrodymą" ir "begaliniai apgailestaudami" kad negali visų dirbančiųjų prašymų patenkinti, nurodo apygardą, kurioje sutinka blokiruoti.

Toliau seka kandidatų susitikimas su rinkėjais. Spaudos puslapiai, radijo ir televizijos laidos papildė naujais pranešimais apie įmonėse, kolūkiuose, įstaigose, institutuose ir kitur vykstančius džiaugsmingus susirinkimus, apie darbininkų, kolūkiečių, inžinerijos-technikos darbuotojų, tarnautojų, armijos ir laivyno karių "patriotinių pakilimų", apie kandidatų pasisakymus ir milžiniškus socialistinės ekoncmijos laimėjimus. Gamyklų ir fabriku darbininkai, rikiminės nuotaikos uždegti, "savanoriškai" prašo pakelti išdarbio normas, kolūkiečių karvės, melžėjų asmenyse, išpareigoja daugiau pieno duoti, kolūkiečiai pasizada 20-50% daugiau prikulti iš hektaro grūdų. Tik krautuvėse nepadaugėja maisto produktų bei deficitinių prekių.

Be abejo, šie veiksmai daug kuo primena gerai paruoštą teatro spektaklį, tačiau yra ir tam tikrų skirtingų niuansų. Teatro režisierius patiki artistui rolę -

leidžia jam scenoje be "špagalkos" kalbėti, gi čia režisūra daug griežtesnė. Kiekvienas kalbėtojas (išimtis nedaroma kandidatui) gauna parašytą tekstą, reikia tik jį išmokti skaityti. Šitokia priežiūra apsaugo oratorius nuo nusikalbėjimo.

Tuo pačiu laiku, kuomet kandidatai praveda susitikimus su rinkėjais, rinkiminės komisijos organizuoja rinkėjų surašymą. Tam darbui iš mokyklų, gamyklų ar kitų įstaigų parenkami asmenys - agitatoriai. Jų pagrindinė pareiga surašyti rinkėjus, išnešioti jiems pakvietimus į namus ir rinkimų dieną savo rinkėjus paraginti, o esant reikalui, už nerangius - pabalsuoti.

Trečias rinkimų etapas yra užbaigiamasis, t.y., balsavimo procedūros pravedimas ir balsų skaičiavimas. Pagrindinį šio etapo darbą rinkiminė komisija atlieka kartu su rinkėjais ir žurnalistais. Tačiau nepastebimais balsavimo eigos stebėtojais bei prižiūrėtojais yra saugumo organai. Tais atvejais, o tokių pasitaikogana dažnai, kai rinkėjai suabejoja arba nesąžiningai atlieka savo vaidmenį, saugumo organai paprastai padeda pakelti tokių rinkėjų "politinę dvasią". Jeigu rinkėjai tokiam poveikiui lengvai nepasiduoda, tenka, žinoma, užsiimti tiems organams tokių neklaužadų ir ilgesnių politiniu auklėjimu.

Rinkiminė komisija paruošia detalai balsavimų pravedimo planą. Numato kas prie kokio stalo sėdės, kas rūpinsis mažyliais, kai tėvai ateis balsuoti. Svarbu, kad balsavimų salės plakatai bei papuošimas atitiktų aukštą politinį idėjinį lygį. Priešrinkiminė komisija numato pačius pirmuosius rinkėjus ir organizuoja jų sutikimą. Tokiais atvejais "parenkami" rinkėjai, pirmą kartą dalyvaujantieji rinkimuose, arba ypatingai nusėnė. Jie ryto šeštą valandą pirmieji balsuoja už "liaudies atstovus". Šis "patrijotinis" momentas fiksuojamas spaudos, radijo ir televizijos korespondentų.

Balsavimų dienos metu išėję laikraščiai, radijo ir televizijos specialios laidos skelbia ir rodo "begalinį

liaudies aktyvumą, patriotizmą," kur rinkėjai, vos ne iš vakaro susirinkę prie rinkiminių būstinių, nekantriai laukė balsavimų pradžios, "trokšdami kuo greičiau atiduoti balsus už geriausius iš geriausių". / bus daugiau /

LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGOS TREMTYJE SUVAŽIAVIMO REZOLIUCIJA

Mes, Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje išrinkti atstovai 1987 m. spalio mėn. 31 ir lapkričio 1 dienomis susirinkę Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centre Southfield'e Michigan, išklausę bei išdiskutavę Centro Valdybos šiam suvažiavimui pateiktos ir suvažiavimo priimtos darbotvarkės klausimus,

K O N S T A T U O J A M E :

1. Mūsų pavergta Tėvynė Lietuva neša sunkų okupanto uždėtą jungą. Ten likusieji mūsų broliai ir sesės kenčia tautinį ir religinį persekiojimą, yra teisiami, kalinami ir tremiami, bet kovojantieji ir žūtbūtinėje kovoje tautos laisvės ir valstybės nepriklausomybės idealui lieka ištikimi.
2. Jie piktinasi karjeros ir kitais kokiais sumetimais Tautos pavergėjui pasidavusiais, ir ypač smerkia laisvajame pasaulyje gyvenančiuosius savo tautiečius, nuo okupanto savo gyvybę išnešusius, o dabar su tuo pačiu okupantu bendraujančius, jam talkinančius, pavergtųjų kovą sunkinančius ir išeivijos vienybę skaldančius.
3. Šis suvažiavimas apgailestauja, kad okupanto infiltruotos piktos išeivijos vienybės skaldymo bacilos yra užkrėtusios ir Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje buvusį sveiką ir atsparų kūną.

S U V A Ž I A V I M A S K V I E Č I A :

1. Tautos nelaimės akivaizdoje suvažiavimas apeliuoja į visus seses ir brolius šaulius savo kovos ginklus nukreipti į tikrąjį mūsų visų priešą - Lietuvos okupantą. To reikalauja šaulio priesaika, tautinė ištikimybė ir žmogiškoji sąžinė.
2. Suvažiavimas kviečia vieningai suglausti savąsias gretas ir drauge su Lietuvos laisvinimo veiksniais - VLIKU, ALTU, LB ir Lietuvos Diplomatinė Tarnyba bei su vargan patekusiųjų šelpėju BALFU ryžtingai siekti greičiau sulaukti Lietuvai laisvės ryto.
3. LŠST XI-tas atstovų suvažiavimas įvertindamas didelę reikšmę Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos lietuvių tautos gyvenime, kurios parodo žiaurų tikėjimo persekiojimą ir žmogaus teisių laužymą pavergtoje Lietuvoje, užgiria Lietuvos Kronikos Sąjungos darbą, leidžiant LKB Kronikas lietuvių, anglų, ispanų ir prancūzų kalbomis ir plačiai jas paskleidžiant laisvajame pasaulyje.
4. Visuotinas atstovų suvažiavimas siūlo atmesti visus Lietuvos okupantų klatingus pasiūlymus ir nebebendrauti su Lietuvos pavergėjais.

1987m. spalio 31 d.

Rezoliucijų Komisija

Stalino Valdžios Paslaptys

Aleksandr Orlov

(tęsinys)

Jo gabumai pasireiškė ekonomikoje ir pramonės kūrime. Tuoj po pilietinio karo, kai anglies kasyklos sudarė aktualiausią problemą, Leninas paskyrė Piatakovą Dono baseinų anglių pramonės vyriausiu šefu. Tą baigus tvarkyti, jam buvo pavesta milžiniška paskirtis suorganizuoti šią pramonę visoje šalyje. Tada Stalinas jau buvo valdžioje ir Piatakovui buvo suteiktas Liaudies komisaro Sunkiajai Pramonei padėjėjo - ne Komisaro titulas, nes jis trumpą laiką aktyviai dalyvavo trockistų opozicijoje. Aukščiausias postas šiame komisariate teko Stalino draugui ir jo politinių intrigų bendradarbiui Sergai Ordžonikidzei, žmogui be mokslo ir mažai nusimanančiam sudėtinguose ekonominiuose ir finansiniuose klausimuose.

Piatakovas buvo kuklus ir asketiškas žmogus. Jis su savo šeima gyveno Gniezdniokosio skersgatvyje, viename sename, apleistame name, kur jis turėjo du nedidelius kambarius ir pragyveno tikrai iš savo algos, atsisakydamas nuo visų, jo padėčiai teikiamų specialių privilegijų. Kadangi Stalinui Piatakovas buvo reikalingas industrializacijos programai įvykdyti, jis jį palankiau žiūrėjo, negu į bet kurį kitą opozicijos narį. Vieną dieną 1931 metais, Piatakovui ir jo žmonai esant darbe, Stalinas perkraustė jo vaiką ir jo kuklius daiktus į vieną didelį prabangią butą naujuose namuose. Tačiau Piatakovas pasiliko šaltas Stalino gesto atžvilgiu. Jis nutraukė ryšius su opozicija, tačiau atsisakė kritikuoti savo senus draugus ir garbinti Staliną.

Iš NKVD slapty pranešimų Stalinas žinojo, kad Piatakovas vieną kartą pasikalbėjime su savo artimais draugais yra pasakęs: "Aš neneigiu, kad Stalinas yra vidutiniškas vyras arba jam nepriklauso būti partijos galva, tačiau padėtis yra tokia, kad jei mes ir toliau eisime prieš jį, gali mums atsitikti taip, jog turėsime priklausyti nuo Kaganovičiaus (Politbiuro narys ir Stalino trečiosios žmonos brolis). Aš niekad nesutiksiu nusilenkti Kaganovičiui!"

Stalinas niekad nepamiršta tokio pobūdžio dalykų. Tačiau jis buvo kantrus ir galėjo laukti. Jis laukė tol, kol Piatakovas paruošė naujų specialistų ir administratorių kadrus, galinčius tęsti industrializacijos programą. Iki 1937 metų rudens jis neįsakė NKVD suimti Piatakovo.

Aš labai gerai pažinojau Piatakovą nuo 1924 metų, kai jis buvo Vyriausios Ekonominės Tarybos pirmininkas, o aš - OGPU (taip tada vadinosi slaptoji policija) Ekonominės Administracijos vicepirmininkas. Aukštas, išdžiūvęs rausvo plauko ožiabarzdis, jis atrodė kaip rusiškosios laidos Don Kichotas. Jis visuomet rengėsi pigiais drabužiais, kurie kažkodėl visada atrodė jam perankštūs. Jo šeimos gyvenimas buvo visiškai nepasisekęs. Jo žmona, partijos narė, buvo tokia nevėksla moteris su silpnybe prie degtinės. Nors ji ir Piatakovas nebegyveno kartu kaip vyras su žmona, bet jiedu pasiliko geri draugai, kuriuos siejo jų bendras prisirišimas prie savo vienintelio vaiko, jau sulaukusio 10 metų amžiaus antrosios bylos metu.

Piatakovo artimiausias draugas buvo jo asmeninis sekretorius ir padėjėjas Kolia Moskaliovas, sąžiningas ir be galo mielas vyras. Sulaukęs 35 metų, jis jau buvo 14 metų dirbęs kartu su Piatakovu. Moskaliovas stačiai dievino Piatakovą.

/bus daugiau/

LIBÉRAL

QUEBEC'O LIBERALŲ PARTIJOS ETNINIŲ GRUPIŲ KOMISIJA

- JUS NUOŠIRDŽIAI KVIEČIA DALYVAUTI METINĖJE VAKARIENĖJE.

- GARBĖS SVEČIU BUS QUEBEC'O MINISTERIS PIRMININKAS

- ROBERT BOURASSA.

ROBERT BOURASSA

- Laikas: SEKMADIENĮ, LAPKRIČIO 29 d. 1987, 17 val.

- Vieta: BUFFET TRIO, CENTRE COMMERCIAL DE GALERIES D'ANJOU (AUTOMOBILIAMS AIKŠTĖ # 18)

- Kokteiliai: 5 val. p.p.; vakarienė - 6 val.p.p. Kaina - 100 dol. asmeniui.

- BILJETUS GALIMA GAUTI LIBERALŲ PARTIJOS SEKRETORIATE.

- UŽSISAKYTI VIETĄ IŠ ANKSTO TELEFONU: 273-4000, kreipiantis į JOSÉE ANELLO.

LIETUVIŲ TAUTODAILĖ
ROCHESTER'IO MUZIEJUJE
IR MOKSLO CENTRE

New Yorko valstijoje veikia Meno Taryba (New York State Council on the Arts) su metiniu biudžetu 1½ milijono dolerių. Tos Tarybos Rochesterio skyrius suorganizavo lietuvių liaudies meno parodą, tų dirbinių pagaminimo būdus ir paskaitą 1987 m. spalio 11 d.

Dar rugsėjo mėn. pas A. ir A. Tamošaičius atvyko iš Rochesterio New Yorko Menų Tarybos reikalų vedėjas folkloristas dr. Neil BIG, lydimas Jadvygos Reginienės (Liet. Taut. Instituto narės), kad dailininkai Tamošaičiai padėtų sudaryti programą ir jos vykdymą, rengiant Rochesterio muziejuje lietuvių liaudies meno parodą.

Per ištisą dieną Anastazija ir Antanas Tamošaičiai pasakojo savo patyrimus organizuojant tokias parodas, rodė skaidres, vaizdajuostes, filmus, katalogus, lietuvių liaudies meno leidinius ir senojo meno rinkinius. Žymi dalis tos medžiagos buvo paskolinta Rochester'io parodai. Tos parodos metu dr. Neil Big skaitė paskaitą apie senąją lietuvių tekstilę.

Rochester'yje gyvenančios lietuvių per parodą demonstravo, kaip lietuvių tautodailės dirbiniai praktiškai pagaminami. Demonstravimą pravedė: Angelė Vyšniauskas, Živilė Tomashunas, Gailutė Skučas, Audra Alksininis-Holden, (G. Skučienė ir A. Alksninytė - Holden yra L.T. Instituto narės). Jų biografijos buvo išspausdintos parodos kataloge.

Rochester'io paroda suorganizuota tikrai profesionaliai. Pasirūpinta, kad ji būtų muziejuje. Iš anksto paskelbta Rocheser'io Meno Tarybos kalendoriuje "Artscene", September-October-November, 1987; jame pranešimas ir beaudžiančios audėjos Laimos GEČAITĖS nuotrauka. Taip pat atspausdintas katalogas ir pakvietimai į parodą.

Paroda ir lietuvių tautodailininkų pasirodymas praėjo sėkmingai, tai liudija dr. Neil Big padėkos laiškas Antanui ir Anastazijai Tamošaičiams 1987 m. spalio 30 d.:

...Dear Professor and Mrs. Tamosaitis, on behalf of Arts for Greater Rochester, Inc. (AGR), I would like to thank you both for all your help in preparing the presentation "Traditional Weaving and Crafts in the Lithuanian-American Community of Rochester, New York" at the Rochester Museum and Science Center on Sunday, October 12, 1987.

We have received many compliments about the exhibit, in particular the photographs, weaving and crafts demonstrations and lecture from both the people in the audience and from the Museum staff.

..."As you know, this project has received support from the New York State Council on the Arts (NYSCA). Both AGR and NYSCA are proud of the contributions that you have made to the richness of the Lithuanian cultural life in Canada, the United States and New York State.

Please accept our thanks and gratitude for the effort you have made to ensure that our project and presentation at the Rochester Museum and Science Center have been such a satisfying success.

Sincerely, Neil Big, Folklorist.
Folk and Ethnic Arts Program

R. B u l o v a s

APIE J. STATKUTĖS de ROSALES KNYGĄ:
"BALTŲ KALBOS BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALYJE"

/ t e s i n y s /

Iberų pusiasalyje yra 4 romanų kalbos: vakaruose portugalų kalba; į šiaurę nuo jų-Ispanijos galiciečių kalba. 12-tame amžiuje abi kalbos buvo beveik vienodos. Nuo 15-to amžiaus pradėjo skirtis ir dabar yra atskiros kalbos. Viduryje plačiu ruožu yra ispanų kalba; Kastilijos tarmė yra literatūrinė kalba. Vakaruose, palei Viduržemio jūrą, yra katalonų kalba, artimesnė pietų Prancūzijos provarsalų kalbai. Baskų kalba šiaurės vakaruose nepriklauso romanų kalbų grupei.

"En" žodį ispanai ir prancūzai vartoja kaip prielinksni: en Espana - Ispanijoje; en France - Prancūzijoje; dar prancūziškai: j'en reviens - aš iš ten ateinu ar grįžtu.

"En" prancūzų kalboje asmeninis 3-čio asmens įvardis, vartojamas trimis atvejais.

Be to, prancūzai ir ispanai "en" vartoja su veiksmažodžiais, pav., en venir aux mains - susimusti; isp: versare en - igusti, tapti išmaningu ar igudusiu.

Portugaliskai quem (tarti ken) reiškia tą patį, kaip ispaniskai quien. Autorė tyrinėjo tik ispanų kalbą, o kaip tai yra galiciečių arba katalonų kalbose? Autorė rašo, kad anksčiau rašė "quien" ir "kien", bet pavyzdžių neduoda.

R. Menendez Pidal radęs "quene", kas jo nuomone, yra rašybos klaida. Iš to kas duota: "qui en fot" (kažkoks, nepažymimasis įvardis), vėliau sutrauktas į vieną žodį "quien" ir be žodelyčio "fot" tapęs santykiniu įvardžiu-kuris, katras. Todėl tradicinė etimologija: lot. qui, que, quod yra teisinga, ką autorė ginčija.

2. Lueco

Sakinys: Ecce repente (lueco) unus de principibus... Tradicinė etimologija: lot. vulgarus loco. Lotyniskai - ecce - ištiktukas: štai! va! nagi!

Autorė rašo, "Tiriamoji teksto "Ecce lueco" (tuo laiku) tiksliai yra verčiamas lotynų žodžiu "repente". Menge-Guethling Lotynų-Vokiečių k. žodyne "repens, tis" (prieveiksmis repente) ir "repentinus" (reikšmė ta pati, kaip pirmojo), būdvardis - staigus, netikėtas, nelauktas, netikėtai užtiktas.

Lotyniskai-Angliškame žodyne "repens ar repentinus" - būdvardis - sudden, unexpected, unlooked-for, hasty, impetuous. Lot. "repente" prieveiksmis - suddenly, unexpectedly, all of a sudden. Tada: ecce repente (ispanai sakė lueco) - būtų: štai, staigiai arba nelauktai...

Lotynų kalboje išsireiškimų su "locus" (vieta, erdvė) 4 psl.

TEATRO DARBUOTOJŲ PASITARIMAS

Pagaliau pajudėjo išeivijoje gana apleista sritis ir JAV LB Kultūros Taryba Chicagoje sušaukė teatralų suvažiavimą. Jis įvyko spalio mėn. 30 d. Jaunimo Centre ir sutraukė apie 30 žmonių, kurie atstovavo visus Š. Amerikos teatro vienetus ir jiems nepriklausančius darbuotojus.

Iš Kanados buvo atvykusios režisierės: Elena KUDABIENĖ-DAUGUVIETYTĖ ir Aldona BYSZKIEWICZ-DARGYTĖ, kurios reprezentavo vyresniąją kartą. Arūnas ČIUBERKIS iš New Yorko čia buvo vidurinėsios kartos atstovas, o Laima ŠULAITYTĖ-pačios jauniausios.

Matėsi ir iš tolimosios Kalifornijos atvažiavęs rež. Petras MAŽELIS, kuris čia papasakojo, kaip jam sekėsi pastatyti daug susidomėjimo susilaukusią dramą "Valdovas". Dalia SRUOGAITĖ-BYLAIENĖ kalbėjo apie Jaunimo Teatrą. Ir kiti režisieriai išsitarė apie savo teatrų veiklą. Būta nemaža diskusijų įvairiais klausimais, kurias pravedė Kultūros Tarybos pirmininkė Ingrida BUBLIENĖ iš Clevelando.

Antro Kaimo Teatras, režisuojamas Algirdo Titaus Antanaičio, save vadinančio Prievaizdu.

Iš kairės: Vida Gilvydienė, Romas Stakauskas, Eugenijus Butėnas, A.T. Antanaitis, Indrė Toliušytė, Edvardas Tuskenis ir Alida Vitaite.

Neseniai šis teatro kolektyvas labai sėkmingai gastroliaavo Toronte, Kanadoje.

Nuotrauka Larry Naples.

įvairiose prasmėse yra beveik dvidešimt. Loco arba in loco - vienas iš jų yra "tinkamu laiku", bet kitas "loco" arba "in loco" reiškia tuojau, greitai.

Ispanai kaitaliojo garsą "o" į dvibalsį "ue", dėl to jie tarė "lueco". Dabar tą patį žodį ispanai taria ir rašo "luego" - tuojau, dabar; po to, tada, paskui. Ispanų kalbininkų nurodyta "lueco" etimologija yra teisinga.

Kitus žodžius paminėsiu trumpai!

3. E l o - artikelis (skirtis), vyriškos giminės, viena-skaita; dabar sako el, pagal ispanų kalbininkus, yra iš lot. illus (tas, anas), gali būti pakeistas arabų kalbų itakojame į "el", nes arabai turi vyr. giminės skirtį "al". Gretinamas su liaudies dainų refrenais: lylio, lilia, lioi, lale, liulis ir latvių žodžiu liels (didelis) yra netikintis.

4. Pugna yra aiškus lotyniškas žodis - muštynės, kova, mūšis. Lotyniskai pugnus - sugniaužtas kumštis, muštynės kumščiais. Gretinimas su "pagauti" ir gudišku "pogonia" (vytis) yra netikslus. "Pogonia" yra ne baltiškas substratas, o slaviškas žodis. Rusiskai pogonia ir lenkiškai "pogon" - vijimas, persekiojimas. Slavų "goniat" ir lietuviškas "ginti" (genu, giniau) yra vienos šaknies žodis.

5. "Bertiziones", daugiskaita, yra tas pats, kaip "effusiones" (išliejimas, išteklėjimas), tik nuo lot. žodžio vertere, kurį kelti-iberai pakeitė į "bertere" dėl v ir b garsų kaitaliojimo. Jis sudarytas tokiu pat būdu, kaip operatio; daugiskaita - operationes; tik bertizio yra vulgarios lotynų kalbos žodis. Gretinimas "bertiones" daugisk. su versme, verdene ar virduklis yra nereikalingas, geriau gretinti tiesiai su lot. "vertere".

6. Moueturas, daugisk. - lot. conmotiones (sujudimas, sukūrys) iš lot. žodžio "movere", dalyvis, "motus" (judėti, krutėti, purtinti, kratyti, surausti; atitolinti).

Autorė nurodo, kad "moeturas" yra tokiu pat būdu sudarytas, kaip būvėtinis, reikiamybės dalyvis (pagal autorę: neveikiamasis būtojo kartinio dalyvis), kas yra visai netikslu. Mouetura (muetura) vienas. yra tokiu pat būdu sudaryta kaip lot. "sutura" (siūlė), iš suere, sutus (siūti, siūtas); iunctura (jungimas) iš iungo, iunctus (jungti, jungtas).

7. Terzero (tercero) iš lot. "tertiarius" (trys kartai, trikartinis) gretinamas tik su prūsišku "tirtis" (trečias) yra beprasmis. Ter - yra metatezė, t.y., garsų kaita, kuri randama ir kitose kalbose. Beveik visų indo-europiečių kalbų skaitvardis trys ir trečias yra iš prokalbės šaknies "trejes" ir "tri". Dabar italų terzo iš lot. tertius, ispanų tercero, portugalų terceiro iš lot. tertiarus, angliškai

Iš scenos darbuotojų suvažiavimo Chicagoje, spalio 30 d. Kalba Ingrida BUBLIENĖ. Iš kairės: E. DAUGUVIETYTĖ-KUDABIENĖ, D. MACKIALIENĖ, A.T. ANTANAITIS ir M. DRUNGA.

Nuotr. Ed. Šulaičio.

Buvo kalbėta ir apie teatro festivalius, ieškota būdų, kaip juos geriau būtų galima praveisti.

Diskusijose, be jau minėtų žmonių reikėsi: Milda LENKAUSKIENĖ, Anatolijus KAIRYS, Petras PETRUTIS, Dalilė MACKIALIENĖ, Ona ŠULAITIENĖ, Stasys BERNATAVIČIUS ir kt.

Pabaigoje buvo suformuluotos pasitarimo mintys, kurias perskaitė Mykolas DRUNGA.

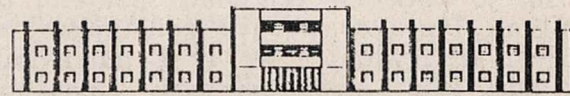
Buvo smagu matyti, jog po daugelio metų Kultū-

ros Taryba ėmėsi žingsnio pagyventi išeivių lietuvių teatrinę veiklą, kuri paskutiniu laiku buvo gerokai apmirusi ir pernai įvykusiam JAV ir Kanados Lietuvių Teatro Festivalyje tematėme tik 4 vaidybos vienetus.

E.Š.

third, olandiškai derde, prūsiškai tirtis. Kitose kalbose nėra metatezės; lietuviškai - trečias, latviškai trešais, prancūziškai troisième, rumuniškai treilea ir treia, vokiškai dritter, skandinavų tredje, slavų tretyj./ bus daugiau /

Balzekas Museum of Lithuanian Culture

6500 South Pulaski Road

Chicago, Illinois 60629

312 - 582-6500

BALZEKO MUZIEJUS PARUOŠĖ SPECIALIĄ PROGRAMĄ

Švenčiant atmintiną įvykį Lietuvos istorijoje, BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJUS paruošė Krikščionybės atnaujinimo jubiliejaus paminėjimui specialią programą.

Minėjimas įvyks Muziejuje, 6500 S.Pulaski Rd., Chicagoje šeštadienį, lapkričio mėn. 28 d., 3 val.p.p. Svarbiausioji programos dalis bus kun. Antano Saulaičio, SJ, žinomo mokslininko ir lektoriaus paskaita /anglų kalba/, palydima skaidrėmis. Supažindinimas, pavadintas "Krikščionybė Lietuvoje", pavedžios visus po lietuviškus religinius, kultūrinius ir meniškų istorinius laukus nuo pačių ankstyvųjų pagoniškų laikų ligi dabartinių.

Ryšium su skaidrių demonstravimu, tą pačią dieną bus atidarytos dvejetas parodėlių:

* "KRYŽIŲ KRAŠTAS": RELIGIJA 19-to ŠIMTMEČIO LIETUVOJE - ankstyvosios knygos, nuotraukos, žemėlapiai, religinės atvirutės, įvairūs religiniai eksponatai bei kitokie spaudiniai pavaizduos lietuvių nuolatinės kovos prieš rusų carų priespaudą 10-to šimtmečio antroje pusėje net iki I Pasaulinio Karo, ginant ir išlaikant savo religinę ir kultūrinę laisvę.

* "LIETUVIŠKOS ISTORINĖS VĖLIAVOS" - bus išstatytos 17 pilno dydžio istorinių lietuviškų vėliavų replikos, kai kurios net iš 13-to šimtmečio. Tame skaičiuje bus šios vėliavos: lietuvių valdovų, miestų, atskirų sričių, ka-riuomenės bei laivyno, Radvilų šeimos ir netgi vėliavos, vartotos ir išnešiotos pirmųjų lietuvių imigrantų Amerikoje.

Platesnę informaciją apie pačią programą ar parodas suteikia Valentinas Ramonis, tel: /312/ 582-6500 nuo 10 val.r.iki 4 val.p.p.

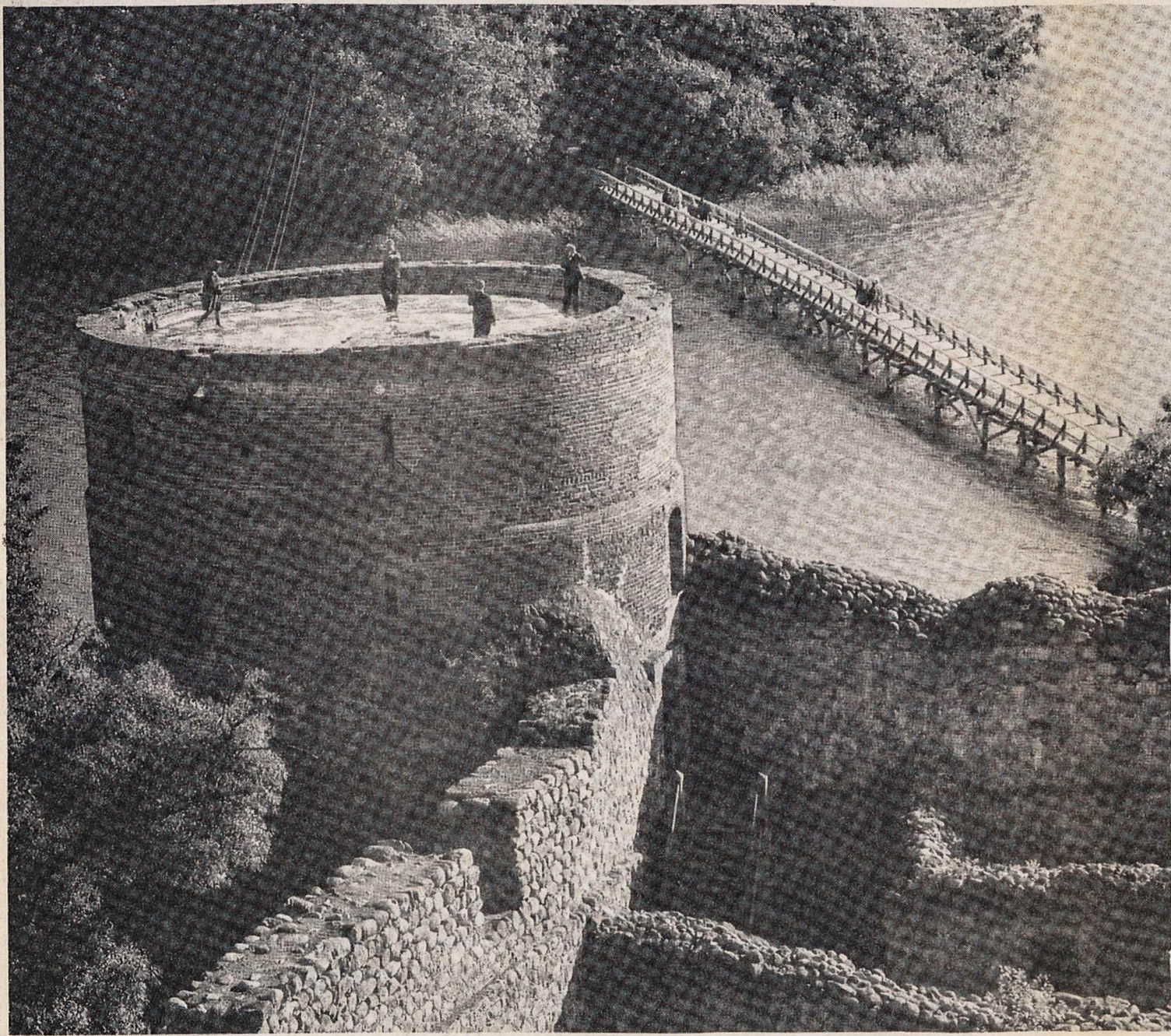
Visi kviečiami šioje programoje dalyvauti. Įėjimas veltui.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠVILIOJE)

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĘS IŠSIŽA-
DA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI
Dr. Gv. Valančius

VIENTAS TRAKŲ PILIES BOKŠTŲ

KOVAS GUMBINĖJE

Galantiškos mūzos vilioja
Išgerti, bet aš negaliu.
Nukleipusiom vyžom klampoju
Pažliugusiu prūsų keliu,
Ieškodamas, kur Donelaitis,
Vos saulei atsokus, anksti
Sodino sau bulves iškaitęs,
Žiūriu, ar ne Pimė artyn
Pasislinks pilant alų,
Gal pastorius neužmatys?
Kažin kur ji guli, ką valgo,
Kaip vartosį ten per naktis,
Sapnuodama baltą versiuoką
Žlibom mėnesėtom akim,
O mes, isitvėrę į plūgą,
Keiksnojam varnėnus - atkims
Tie dangūs, tie paukščiai ir medžiai,
Juos prausia upeliai kreivi,
Ką girdi, ką jaučia, ką mato
Jis - žemėj, danguj ir žuvų?
Kaip nors issinerti iš kailio,
Pabėgti nuo savęs ir nuo to
Verselio seilėto ir kvailo,
Išokusio į

1987 Metus.

• Godumas peržengė visas
padarumo ribas. Rašoma,
kad jau ir Lietuvoje prade-
da darbuotis narkotikų pre-
kijai. Kaune neseniai buvo
sulaikyta moteris, kuri per
trejus metus buvo pardavusi
narkotikų ampulių už 9.894
rublius. Teismas nubaudė
ją kalėjimu ir turto konfis-
kavimu.

• VILNIUJE antrą kartą
viešėjo Maskvos satyrinis
teatras. Vaidinimai vyko
valstybiniai operos ir ba-
leto teatre bei profesinių
sąjungų Kultūros Rūmuose.
Vaidino E.Erdmano "Sa-
vižudis", J.Dručės "Sarta
kumelė su varpeliu", V.Ma-
jakovskio "Blakė", P.A.Beau-

marchais "Figaro vestuvės"
B.Brecht "Opera už tris
skatikus", A.Makojonoko
"Užguitas apaštalas", S.Ali-
šino "Aštuonioliktas kupra-
nugaris", V.Rozovo "Kurti-
nio gūžta" ir kt.

Vilniaus (ir kiti Lietu-
vos teatrai) vaidina įvairių
autorių veikalus, jų tarpe,
žinoma, daugelio rusų au-
torių. Ar nebuvo pasiūlyta
kokia lietuvių autoriaus
pjesė Maskvos teatrui, ku-
rį jie būtų sutikę vaidinti?
Idomu būtų sužinoti, koks
satyrinis scenos veikalas
yra sukurtas Lietuvoje ir,
jei tokių yra, kuris jų įdo-
miausias.

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 523-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392

London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS.
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

Ateik į lietuvių A.A. (Alcoholic Anonymous)
grupės susirinkimą. Susirenkame kiekvieną
trečiadienį, 7722 George St. La Salle, Que.
8 val. vakare.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henrikui N.: 366-7770
Dainiui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

• TEATRAS ANT RATŲ
Isteigtas jauno režisieriaus
Gintaro Nasulevičiaus. Jis
veikia prie Alytaus rajono
Kultūros Namų suburto
dramos teatro kolektyvo
ir pavadintas "Vežimų te-
atras". Dviem arkliais pa-
kinkytai vežimais šio ko-
lektyvo meno saviveiklos
entuziastai jau yra apke-
liavę visą eilę gyvenviečių.

SUIRUSIŲ DANGAUS KŪNŲ SUDĖTYJE RASTA DEIMANTŲ

Meteoritais astronomai vadina suirusių daugus kūnų
liekanas. Jos, patekusios į saulės sistemą ir į atmosferą,
nuo trinties ore ikaista ir ima švytėti. Tokių meteoritų
lietų žmonės vadina žvaigždžių lietumi. Astronomai yra
nustatę, kad meteoritų lietus dažniausiai pasirodo sausio
3d., balandžio 21d., gegužės 4 d., liepos 21 d., rugpjūčio
12 d., spalio 22d., lapkričio 16 d. ir gruodžio 12 d. Ta-
čiau meteoritų pasitaiko gana didelių ir jie žemės pavir-
šių pasiekia nesudegę. Pav., Afrikoje buvo rastas mete-
oritas, sverias apie 80 tonų. Mažesni yra žmonių surenka-
mi ir dažniausiai patenka į muziejus. Juos mokslininkai
yra gerai ištyrę ir nustatę, kad jie sudaryti iš geležies,
nikelio ir kitų mineralinių priemaišų.

Lietuvoje 1929 metais vasario mėn. 28 d. buvo nukri-
tęs meteoritas Padvarininkų kaimo laukuose, Anykščių
valsčiuje. Jis sudužo į gabalus, iš kurių kai kurie svėrė
net po 20 kg.

Neseniai New Yorko universiteto mokslininkai ryžosi
nuodugnai ištirti nukritusį meteoritą. Juos nustebino, kad
be įprastų sudėtinių medžiagų buvo rasta ir deimanto
dulkų pėdsakai. Daroma išvada, kad deimanto nuosėdų
galėjo atsirasti amžių bėgyje, susprogdus kokiai nors žvaig-
dei, jos pateko ant kokio nors meteorito. Tačiau deiman-
to dulksės atsiranda tik esant dideliui slėgimui ir dide-
liam karščiui. Atrodo, kad saulės sistemoje amžių bėgyje
kas nors įvyko, ką mokslininkai dabar jau gali pakartoti
tyrimo laboratorijose. Deimanto pėdsakai meteorituose
stebina mokslininkus, kadangi tai reiškia, kad gamtoje
įvyko koks nors netikėtas sprogdimas, pasiekęs apie 850
laipsnių karštį, prie kurio susidaro deimantas. Tačiau jis
sudegdamas nepalieka pelenų.

Deimantas dėl savo kietumo jau senokai naudojamas
pramonėje. Deimantai vertinami pagal turimą karatų
kiekį. Vienas karatas yra lygus 0,5 gramo. Deimantų
naudojimas plačiau paplito tik 18 a., kada anglai pradėjo
juos gabenti iš Indijos. Deimantai greitai buvo surasti ir
kituose kontinentuose, ypač Afrikoje. Čia yra įrengtos
deimantų kasyklos. Pasaulinė deimantų produkcija siekia
10.135.137 karatų. Nemažai deimantų randama ir Belgų
Kongo, Sovietų Rusijoje ir kt. JAV-ese deimantai bando
ma pasigaminti dirbtiniu būdu, bet tai labai brangiai
atsieina.

Nežiūrint kainos, deimantais dažnai papuošiamos kara-
lių karūnos; pav., Anglijos vyriausybė savo karalienei
nupirko deimantą, sumokėdama 15.000.000 dol. O Portuga-
lijos karalius savo vainike turėjo deimantą net 72,26
karatų. Tačiau stambių deimantų rinkoje nepasitaiko, nes
juos tuojau nusavina vyriausybės.

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

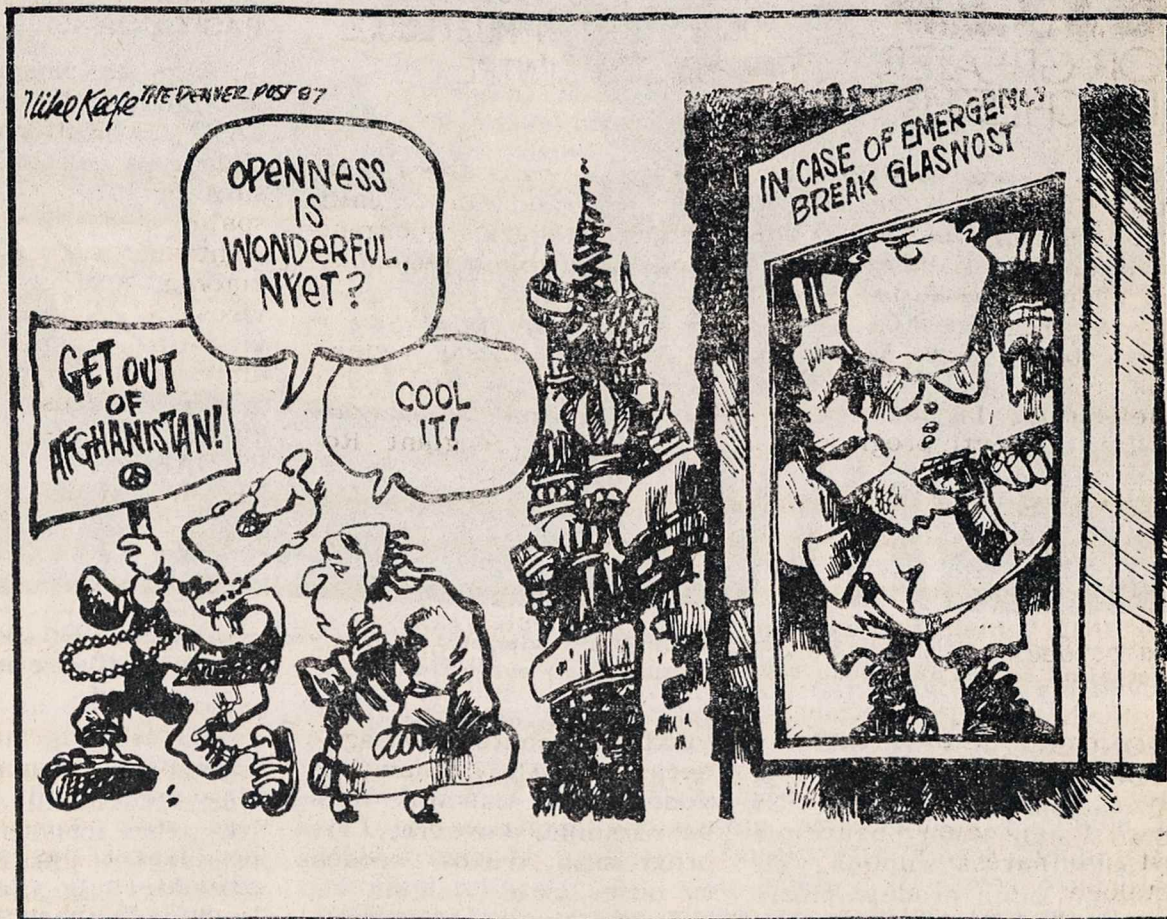
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties

Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

KREIVI VEIDRODŽIAI

NESUNKU PAŠALINTI NEPAGEIDAUJAMUS BUTO KVAPUS

Nereikia naudoti jokių brangių preparatų, norint
panaikinti bute nemalonus kvapus. Štai keletas patarimų:

- Pirmoji, paprasčiausia priemonė - atidaryti lan-
gus ir gerai išvėdinti. Tačiau - tai ne visada įmanoma
padaryti. Kvapams pašalinti reikia turėti šių pagrindinių
virtuvinių produktų: sodos miltelių, balto paprasto acto,
cinamono miltelių, citrinos, anglies, svogūnų ir amoniako.

- DAŽŲ KVAPAS: supjaustyti stambiai kelis didelius
svogūnus, sudėti juos į kibirą su vandeniu ir pastatyti
viduryje naujai išdažyto kambario arba į kambarį, ku-
riame tik ką nudažėte koki nors baldą.

- PRIDEGINUS KROSNYJE MAISTĄ: pabarstyti kros-
nį, kol ji dar šilta, su maltais cinamonais. Arba pasta-
tyti ant krosnies 1/2 puodelio amoniako, supilto į verdan-
tį vandenį.

- ATŠVIEŽINTI KAMBARĮ: sudrėkinti skudurą baltu
actu ir vaikščiojant po kambarį, mojuoti juo, sukan-
tyrį galvos.

- KVAPAI IS VIRTUVINĖS KRAUKLĖS: supilti į
vandens nubėgimo vamzdį pakelį kepimo sodos. Tinka
ir pakelis, jau vartotas šaldytuve ir stovėjęs ten atida-
rytas; į šaldytuvą įdėti naują pakelį sodos.

- ŽUVŲ KVAPAS ant rankų: patrinti rankas su cit-
rina, ir kvapas pranyks.

- ČESNAKŲ ar SVOGŪNŲ kvapą nuo rankų ar nuo
pjaustymo lentos panaikinsite patrynus baltu actu.

- PELESIŲ IR DRĖGMĖS kvapas: išdėliokite po ke-
letą anglies gabalų spintos kampuose arba rūbų stalčiuose.

- VIRIMO KVAPAI: jeigu gaminote daug svogūnų,
česnakų ar kitokių maistą, kurio stiprūs kvapai įsimetę
į butą, pakaitinkite puodelį balto acto ant plytos.

Norint per naktį panaikinti kvapus - sumaišykite
1 puodelį amoniako su 4 puodeliais vandens plokštesnia-
me inde ir pastatykite jį kambario viduryje (arba spin-
toje, jeigu reikia).

- INDŲ PLOVIMO MAŠINOS kvapų nebus, jeigu pa-
barstysite su soda mašinos dugną prieš ją įjungiant.

S M A L I Ž Ė

Nepriklausomos Lietuvos

NAMŲ REMONTO VAJUS

REIKALINGA \$15,000

MALONŲ "NL" SKAITYTOJAI,-

Prašome pasinaudoti žemiau

esantią atkarpą ir ją

atgal atsiųsti "NL" adresu:

7722 GEORGE ST. LASALLE, P.Q.
H8P 1C4, CANADA

Mr. Mrs.

Adresas

Siunčiu už "NL" PRENUMERATĄ 198 m. dol.
"NL" NAMŲ REMONTO VAJUI dol.

Zita ir Diana GURKLYTĖS iš SUTARTINĖS vieneto atlieka vaikams koncertą. Prisikėlimo parapijos salėje per Šeimų sekcijos suruoštą Kaukių Balių. Nuotr. St. Dabkauskas

KONCERTAS VAIKAMS TORONTE

Sekmadienį, spalio 25 d. po Vaikų Mišių bažnyčioje Prisikėlimo Parapijos didžiojo salėn pradėjo plūsti visokios nykštukai, piratai, kiškučiai, raganėlės ir t.t. Parapijos Jaunų Šeimų Sekcija suruošė vaikams Kaukių Balių ir Koncertą.

Viso vaikučių suėjo per 120, nuo 12 m. amžiaus iki rankose laikomų kūdikių. Dar prisidėjo vaikučių tėvai, seneliai ir draugai, ir didžioji salė buvo pilna. Kaukių Balius prasidėjo su kaukių parada, kurį į salę įvedė gaudrūs apsirengusi Regina Kryžanauskaitė-Gintienė. Ji sustatė visus vaikučius į didžiulį ratą ir su keturių mamų (irgi kaukėmis apsirengusių) pagalba pravedė pirmąjį popietės žaidimą - "Jurgeli, meistreliai". Tuojuo perėmė

vadžias Toronto dainos vienetas SUTARTINĖ ir pravedė puikų vaikams dainų bei žaidimų koncertą. Viso programa truko valandą su puse laiko. Visiems vaikučiams buvo iš didžiulių moliūgų išdalinta saldaininė dovanėlė ir iš krepšio - po obuolį.

SUTARTINĖJE dainuoja Zita ir Daina Gurklytės, Dana Pargauskaitė ir vadovė Nijolė Benotienė. Tai jaunos, žaunos lietuvaitės, gražiai išmokusios per Wasagos Šeimų stovyklą bei Toronto lietuvių Vaikų Darželį vaikučiams dainuotas dainas bei žaidimus. Koncerto programa buvo pagaminta ir visai išparduota dainų juostelė, pavadinta "Kiškis Piškis". Dainininkės savo dainų koncertą pajavirino lėlėmis, išvaidindamos keletos dainų žodžius bei nau-

dojant įvairius muzikos instrumentus: būgnus, skambalus, elektroninį pianiną ir t.t. Prie nuotaikos daug prisidėjo ir jų šiai progai pritaikinta ir vaikams miela "lėlių" apranga, o akordeonu grojo grybas "Raudonikis".

Tai atmintina popietė Toronto vaikučiams. Tikimės, kad SUTARTINĖ ir toliau kreips dėmesį mūsų jauniausiems lietuvių bendruomenės nariams - mūsų vaikams ir turės noro bei energijos ateityje jiems ruošti specialias programas. Šiuo metu mūsų vaikams labai trūksta patrauklios lietuviškos programos, o SUTARTINĖ parodė savo lankstumą ir talentus priitaikinti mūsų jauniems labai patraukliu jiems koncertą. Sėkmės ateityje!

Gabija

Lietuvių Namų Žinios

ISPŪDINGAS LN TRISDEŠIMTPENKMETIS

LN 35-metis buvo iškilmingai paminėtas Lietuvių Namuose š.m. lapkričio mėn. 7 d. Dalyvavo 350 asmenų. Programą atliko Los Angeles Vyrų Kvartetas. Publika buvo nustebinta Kvarteto muzikalumu ir meistrišku programos atlikimu. Nuoširdi padėka rengėjams, ir ypatingai dėkojame LN Moterų Būrelio pirmininkei Adai Jucienei už jos iniciatyvą, iškvičiant Kvartetą ir koordinavimą, apūpinant Kvarteto narius nakvyne ir priežiūra.

Ši organizacija, duodanti materialinį pagrindą mūsų veiklai čia, Kanadoje, yra verta ypatingo dėmesio ir pagarbos. Savo atsilankymu į jos veiklos pagerimą, prisidėsime prie jos stiprinimo.

• Sėkmingai praėjo Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos rengti šokiai Lietuvių Namuose, lapkričio 7 dieną. Jaunimas nenoriai skirstėsi apie 1:30 val. ryto, palydimas trankios Latvų Orkestro muzikos garsų.

LKB Kronikos
15 metų sukates
minėjime
AUKŲ STALAS.
Iš kairės:
Stasys Prakapas,
Kęstutis Raudys
ir p. Prakupienė.

Nuotr.
St. Varankos

NEORTODOKSINIS ŽVILGSNIS Į LIETUVIŠKĄ IŠEIVIJĄ

Gunda Adomaitienė

/ t e s i n y s /

Po paskaitos pasipylė klausimai. Kai kurie iškrypo už paskaitos ribų, bet kalbėtojas į visus atsakė savo nužiūra. Štai keletas:

KL.: - Kodėl OSI organizacijos užpultieji nesigina viešai, nors ir neteisingai apkaltinti žydų- Lietuvos piliečių naikinimu nacių okupacijos metais? Taip pat pasiūlyta paskleisti daugiau literatūros šia tema, arba net paskelbti konkursą su premija, kas tiksliau aprašytų tą laikotarpį.

Ats.: - Prelegentas pilnai pritaria pasiūlymui; jo nuomone, užtektų vienos geros knygos anglų kalba. Taip pat būtų labai naudingi lankstinukai mums svarbiomis temomis, kuriuos galima paskleisti tarp čionykščių žmonių. Amerikiečiai yra labai menkai informuoti mūsų tautą liečiančiais reikalais, net po keturių dešimčių metų -sako V.B.- dar vis nesupranta, kas yra rusiškasis komunizmas. Propagandinę literatūrą turėtų finansuoti mūsų finansiniai fondai. Dėl OSI puolamųjų, prelegentas mano, kad jie turėtų būti ginami kolektyviniai ir tai išskirti viešumon. Bet nebuvo paaiškinta, kaip tai atlikti.

KL.: - Apie Demjanuko bylos eigą.

Ats.: - Prelegentas mano, kad kalbėdami apie komunizmo žalą pasauliui ir jų nusikaltimus mūsų tautai, neturėtume apsiriboti vien žydas, kaip Sovietų sąmokslininkais. Reikėtų taipgi drąsiai skelbti žydų ir rusų žiaurios nusikaltimus, naikinant lietuvius (deportacijas ir kt.). Ukrainiečiai, atrodo, jau pradėjo akciją šia kryptimi. Lietuviai didesnės drąsos dar neparodė.

KL.: - Patys lietuviai Vasario 16-tosios ir Birželio Trėmimų minėjimų progomis rašo tik savo spaudoje ir tai ne per daug, o angliškoje spaudoje - labai retai propagandos randame. Kodėl veiksniai tuo nepasirūpina?

Ats.: - Vietinė kalba vesti propagandą prieš komunistų nusikaltimus - būtina, nes verkšlenimas savo spaudoje yra bergždžias, nepasiekia įtakingų politikų ausų. Reikia rašyti apie dabartinius nusikaltimus tėvynėje. Karštos naujausios žinios - efektingiau veikia.

KL.: -Prelegentas yra rašęs spaudoje, kad būtina susirūpinti jaunosios kartos patriotų paruošimu ateities veiklai. Klausėjas nori žinoti, kokie rezultatai?

Ats.: - Nėra užtektinai paruošta jaunimo politinei mūsų veiklai. Kultūrininkai davė neblogus rezultatus, bet šie du veiksniai turi eiti kartu, norint atsiekti didesnių rezultatų. Šeštadieninės ir aukštesnės mokyklos (lietuvių) turėtų kiek galima daugiau įpinti mūsų istorijos ir politikos į savo programas. Informuoti vaikus pagal jų amžių, apie Lietuvos bylą, pavergėjų ir tautos priešpaužą bei mūsų veiklos siekimus. Ir vaikai turėtų būti "ambasadoriais". Prelegentas užsiminė, kad Toronte būtų naudinga suruošti jaunimui simpoziumą tokiomis temomis, ir jis pats neatsisakytų dalyvauti.

Atidarymo ir užbaigimo žodį tarė Toronto Lietuvių Namų Kultūrinės Komisijos p-kas Vytautas K u l n y s. Jis padėjo V. Bražėnui už naudingą informaciją. Taip pat buvo patiekta bendra JAV lietuvių ir kanadiečių politinės veiklos apžvalga mūsų tėvynės laisvinimo byloje.

V. Bražėnas, būdamas žurnalistu, yra ir įgudęs kalbėtojas politinė tema. Jis stebino klausytojus ne tik faktų prisiminimu, bet ir suminėdamas daugelį pavardžių bei vietovių be jokių užrašų.

Atrodo, kad šis susijimas nebuvo užtektinai reklamuojamas, todėl klausytojų nesusirinko nė šimtinės. Bet jeigu dar kartą V. Bražėnas čia atvyktų, tai tie patys klausytojai vėl atvyktų ir atsivestų kita tiek tautiečių, kuriems rūpi Lietuvos laisvinimo naujesni metodai.

Toronto LN kultūrininkai su Vytautu Kulniu vis suranda naujų ir įdomių kalbėtojų iš arti ir toli.

Pabaigoje, prie kavos puoduko, buvo diskutuojama girdėtos paskaitoje mintys. Kas norėjo, galėjo gauti ir šiltą vakarienę, kurią paruošė šios Komisijos moterys.

Pagaliau buvo kalbama ir apie OSI veiklą. Prelegentas pasiūlė, kad nedelsiant reikia rūpintis surinkti reikalingą medžiagą apie komunistų padarytus kriminalinius nusikaltimus ir juos patraukti teisman. Padaryti antąją Nuernbergo Teismą. Elgtis panašiai, kaip OSI. Ukrainiečiai jau ieško tokių kriminalistų. Jei ir nepavyktų mūsų užsibrėžtų tikslų pasiekti, bet nepamėginus - nežinosi. Po keturių dešimčių metų, gal jau ir per vėlu, bet OSI tebetęsia savo darbą, dar vis ieško karo nusikaltėlių.

Prelegentas tvirtino, kad mėginti visada apsimoka. Jis sako, kad ir į Dievo teismą patekusių bus klausama, ne kiek gero padarei pasauliui, bet kiek mėginai padaryti. (Matomai, nėra nusikaltimo, jei nepavyksta). Tuo ir baigėsi įdomi paskaita.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	IMA:
7 1/2% už 90 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo 10 1/2%
7 1/2% už 6 mėn. term. indėlius	už nakilnojamo turto paskolas (mortgages):
7 1/2% už 1 metų term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
7 1/2% už 2 metų term. indėlius	1 metų 10 1/2%
8 % už 3 metų term. indėlius	2 metų 11 %
9 % už GIC 1 m. garant. inv. paž.	3 metų 11 1/2%
9 1/2% už GIC 2 m. garant. inv. paž.	(fixed rate)
8 % už pensijų planą (var. rate)	su keičiamu nuosimčiu
8 1/2% už 1 m. term. pensijų planą	1, 2 ar 3 metų 9 1/2%
8 % už pensijų fondą RRIF (v.r.)	(variable rate)
6 % už taupymo s-tas	
5 1/2%-7% už kasd. palūk. s-tą	
4 1/2%-5 1/2% už kasd. pal. čekių s-tą	

AKTYVAI VIRŠ 64 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santautų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmenines paskolas mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigėnis perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos. (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

TELEFONAS: 532-1149

TAUPYK IR SKOLINKIS PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME

TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 7 1/4%	Asmenines paskolas nuo 11 %
180-364 d. term. ind. 7 1/4%	Sutarties paskolas nuo 11 %
1 metų term. indėlius 7 1/2%	Nekiln. turto paskolas:
2 metų term. indėlius 7 3/4%	Su nekeičiamu nuosimčiu
3 metų term. indėlius 8 %	1 metų 10 1/4%
1 metų GIC-met. palūk. 9 %	2 metų 10 3/4%
2 metų GIC-met. palūk. 9 1/4%	3 metų 11 %
3 metų GIC-met. palūk. 9 3/4%	Su keičiamu nuosimčiu
1 metų GIC-met. palūk. 8 %	1, 2 ir 3 metų 9 3/4%
RRSP ir RRIF (pensijos) 7 1/2%	
RRSP-1 metų term. ind. 8 1/2%	
Specialią taup. s-tą 7 %	
Taupomąją sąskaitą 6 %	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 7 %	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 5 3/4%	

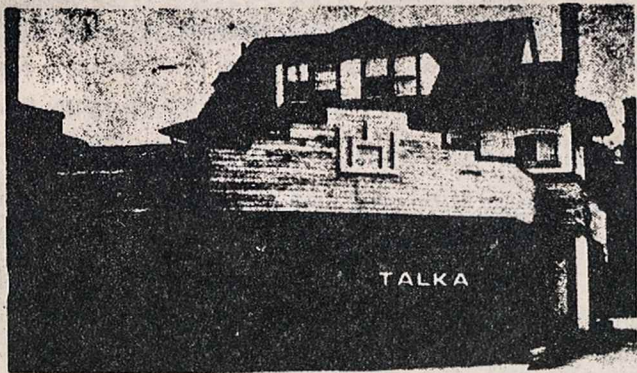
Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Pardudame pinigėnis perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI VIRŠ 35 MILIJONŲ DOLERIŲ

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 26 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

Indėlius (P.C.A.) 3%
santūpas 5.75%
kasdienines palūkanas
už santūpas 5.25%
term. indėlius 1 m. 9.50%
term. indėlius 3 m. 10%
reg. pensijų fondo 6.50%
90 dienų indėlius 8.25%
(minimum \$5,000)
Reg. pensijų 1 m. 8.5%

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask. 11%
asmenines paskolas 12.50%
Nemokamas pinhas čekių
patarnavimas
Nemokama narių gyvybės
drauda pagal santūpų
dydį iki \$ 2,000
Nemokama asm. paskolų
drauda iki \$ 25,000

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.; trečiadieniais — nuo 10 val. r. iki 1 v. p.p.; penktadieniais — nuo 10 val. r. iki 7 val. v.; šeštadieniais — nuo 9 val. r. iki 12 val. r. Liepos — rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

chicago

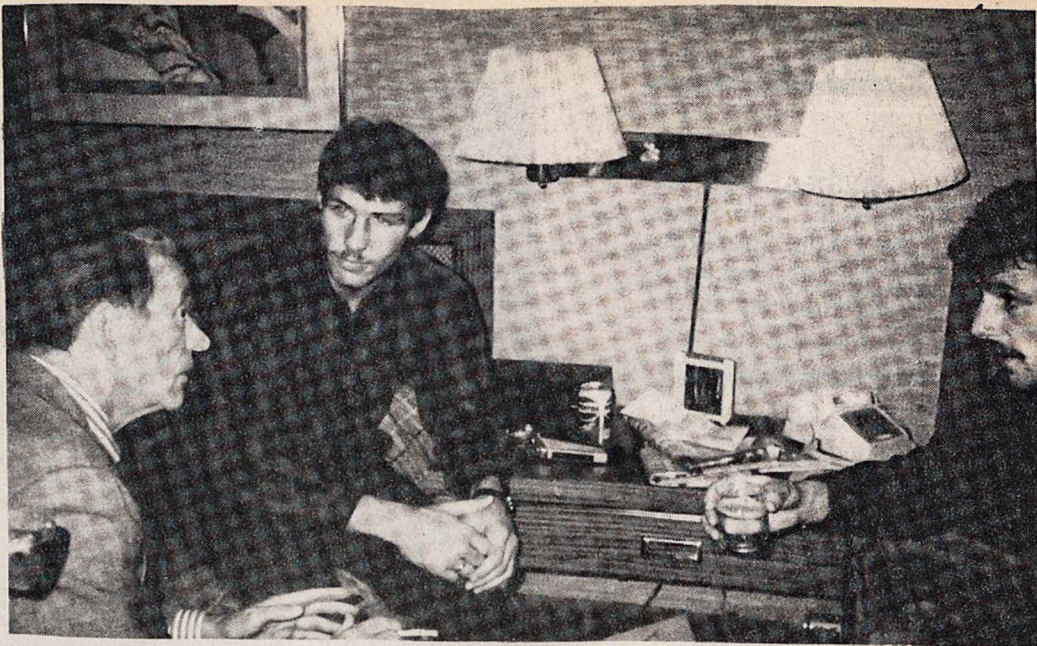
LIETUVOS KREPŠININKAI AMERIKOJE

Kartu su tarybine krepšinio rinktine į Ameriką atvyko trys lietuviai: Šarūnas MARČIULIONIS, Valdas CHOMIČIUS ir Rimas KURTINAITIS, dar nepilnai atsigavęs po ligos, ir pirmose keliose rungtynėse nedaug gavęs pasirodyti.

Pirmosios dvejų rungtynės įvyko Milvaukės mieste spalio 24-25 dienomis, kur susitiko su Italijos atstovais ir Milvaukės profesionalų "Bucks" klubo žaidėjais. Jeigu italų (su dviejų Amerikos juodųjų tarka) įveikė gana lengvai (135-108), tai prieš profesionalus turėjo nusileisti 127-100. Šio istorinio susitikimo laukta su didėle įtampa, nes po gražaus pasirodymo prieš Italiją (čia nesustabdomas buvo Marčiulionis, kuris pelnė 24 taškus), amerikiečiai buvo išsigandę. Tačiau sekmadienio rungtynėse, kurias stebėjo pilna salė (12 tūkstančių žmonių) ir per televiziją 30 kraštų, amerikiečiai visai nemanė pasiduoti, ypatingai kuomet nevyko mėtymai nė lietuviui Marčiulioniui, nė latviui Valters. Kiek geriau čia sekėsi Chomičiui. Pasigesta tarybinėje komandoje kiek pajėgesnio centro, nes nėra kam pakeisti

DEŠINĖJE -

"Išėjimo Lietuvių Sportas" knygos redaktorius Pr. Mickevičius po istorinių rungtynių Milvaukės mieste kalbasi su žymiaisiais lietuvių krepšininkais: Šarūnu Marčiulioniu ir Valdu Chomičium.

R. Kurtinaitis, S. Marčiulionis ir V. Chomičius po rungtynių su Milvaukės profesionalais jų kambaryje, su žurna- listais bei sporto entuziastais, daugumoje atvyku- siais iš Chicago.

Abi nuotr.

Ed. Šulaitis

Jau ilgesnį laiką besigydančio Arvydo SABONIO. Po rungtynių lietuvių krepšininkų kambaryje

Milvaukės viešbutyje susirinko apie 10 tautiečių, daugumoje iš Chicago, kurie atėjo pasveikinti bei pasikalbėti su pasaulinio garso krepšininkais iš tėvynės. Čia ypatingai gerą išpūdį paliko S. Marčiulionis (kuris, beje, pateko į turnyro pirmąjį penketuką - šalia keturių amerikiečių), imponavęs savo kuklumu.

Kadangi tarybinei rinktinei buvo atsakytos rungtynės Kanadoje, tai ji turėjo nemažą laiko iki pirmojo susitikimo su JAV studentais lapkričio 4 d. (beje, tose rungtynėse, įvykusiose Springfield IL, jie nugalėjo Illinois State universitetą 71-62). Tokiu būdu, krepšininkai turėjo progą 5 dienas praleisti Chicagoje. Lietuvių trejetukas

nemažą bendravimą su vietiniais lietuvių. Šeštadienį jie susitiko su Pedagoginio Lituanistinio Instituto mokiniais Jaunimo Centre, o vakare buvo Lietuvių Fondo Sukaktuviniame baliuje Martinique salėje ir ateitininkų puotoje Jaunimo Centre. Visur jie buvo šilčiai sutikti ir jie patys draugiškai kalbėjosi bei bendravo su lietuvių jaunimu. Ypatingai malonus buvo susitikimas su jauniaisiais mokiniais Jaunimo Centre, kurie turėjo dėkingą progą susitikti su vienais iš geriausių pasaulio krepšininkų.

Amerikoje šie krepšininkai išbuvo dar iki lapkričio mėnesio pabaigos ir rungtynias su įvairių šio krasto universitetų rinktinėmis.

E. Šulaitis

hamilton

PAGERBDAMA MIRUSIŲ AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI:

Mirusio hamiltoniško JULIAUS KLYPO testamentu vykdytojai per Dalią Peddle (Pajarskaitę) paskyrė aukas: \$ 2,000 Kanados Lietuvių Fondui ir \$1,000 Kultūros Muziejui.

Didelis AČIŲ p.d a l i a i, paaukojusiai tas sumas lietuviškų organizacijų tikslams Mirusiojo atminimui KLF

ŠIS TAS IŠ MŪSŲ VEIKLOS

Nebloga vasara išskelvia praieit, o atkeliavęs nelaukiamas ruduo, spalvingas gamtovaizdžius paliko bespalvius ir atšalęs oras organizacijų rūpesčius ir veiklas nustumė į pastoges. Jau spalio mėn. pradžioje antrosios jaunystės darbuotojai pirmą susirinkimą sušaukė Parapijos salėje. Į šį rudens subuvimą buvo susirinkę tik apie 40 asmenų.

Jame nieko naujo nebuvo nutarta, tik pasikalbėta savo organizacijos reikalais ir vienos minutės atsistojimu buvo pagerbti neseniai mirę Klubu nariai-seniorai. Pirm. K. Mikšius supažindinus su dienotvarke, ji buvo priimta be pataisų. Praeit susirinkimo protokolą buvo perskaitytas sekretoriaus A. Mingėlos, kuris taip pat buvo priimtas be pataisų. Kiek pakalbėjus Klubu reikalais, pirmininkas priminė, kad mūsų Klubas yra gavęs prašytą paramą iš valdžios.

Grupės Klubu išdininkas Z. Pulianauskas painformavo, kad iš Kanados vyriausybės NEW HORIZON programų skyriaus, Klubu Dainos Vietnei arba choro reikalams birželio pabaigoje gauta \$2,233,- čekis. Ši suma buvo įnešta į TALKOS Bankelio atskirą sąskaitą. Iš šios sumos jau yra išleista

\$1,216,70,-chorisčių aprangos reikalams. Minėta suma yra skirta 18 mėnesių laikotarpiui. Pagal NEW HORIZON nurodymus, ši ji paskirta suma turi būti tvarkoma mūsų organizacijos 10-ties asmenų grupės.

Pirmininkui paskelbus, kad susirinkimas baigtas, dalyviai skubėjo prie sumuštinų, kavutės su pyragaičiais. Tuo pačiu metu buvo ruošiamasi filmos parodymui, kurią buvo parūpinęs Klubu valdybos narys P. Navickas. Ekrane pasirodė įvairūs vaizdai, daugiausiai iš šiaurės Indėnų gyvenimo Kanadoje dabar ir maždaug prieš 100 metų. Matėme jų gyvenvietes, jaunąją kartą ir kt. Vaizdai buvo aiškinami anglų kalba, todėl kiekvienas žodis gal ir nebuvo suprantas, tačiau buvo aišku apie ką eina kalba. Filma užtruko apie pusantros valandos. Ji buvo stebima su dėmesiu ir susidomėjimu. Pasibaigus, visi skubėjo į savo namus, susitarę pasimatyti vėl čia kitą kartą.

● Spalio mėn. 24 d., šeštadienio 8 val. ryto, Vilniaus Aušros Vartų Parapijos maldos namuose buvo atnašautos mišios už a.a. dr. Onos Valaitienės sielą jos mirties metinių proga. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė

šios Parapijos klebonas kun. Juvenalis Liauba. Pamaldose dalyvavo apie 100 asmenų.

A.a.dr. Ona Valaitienė, šeimos gydytoja, daug kas prisimena dar ir šiandieną, tuo labiau tie, kuriems buvo reikalinga gydytojos parama, ir ne vieną kartą. Jos netekę, lietuviai dabar turi laukti svetimtaučius gydytojus, su kuriais anglų kalba sunkiau išsiaiškinti.

Dabar turime pilnai dirbanti Hamiltone tik vieną lietuvių gydytoją, pas kurią eina dalis lietuvių, tačiau jis labai užimtas kitų ligoninių ir ligoninių darbais. Čia lietuviai būtų labai patenkinti, jei į Hamiltoną atvyktų dar vienas lietuvis šeimos gydytojas. Jam čia darbo nepritrūktų.

● Spalio mėn. 23 d., sekmadienį, Parapijos salėje KLF Moterų D-ją suruošė Lietuvos Krikšto atnaujinimo 600 m. paminėjimą. Ji atidarė D-jos pirmininkė A. Vaitonienė trumpu žodžiu apie šią draugiją ir Lietuvos krikštą. Po jos kalbos senjorų Klubu dainos vienetą, vadovaujamas A. Matulicz, padainavo tris gražias dainas. Po to buvo rodoma filma, pagaminta profesionalų Romoje su lietuviškais paaiškinimais. Filma iš tikrųjų pagaminta gerai. Jame matėme minias lietuvių, susibūrusių Šv. Petro aikštėje, Katedroje ir kitose vietovėse. Taip pat dalį lietuvių dvasiškių iš šių kraštų į Lietuvos.

● Spalio mėn. 24 d., šeštadienio 8 val. ryto, Vilniaus Aušros Vartų Parapijos maldos namuose buvo atnašautos mišios už a.a. dr. Onos Valaitienės sielą jos mirties metinių proga. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė

● Orui atšalus, dalis gyventojų pradėjo svarstyti arba kraustyti į vietas,

kur galima gauti daugiau saulės spindulių ir tuo pačiu pagyventi gražesnėje ir šiltesnėje gamtoje. Jau spalio viduryje hamiltonietis J. Adomauskas, pasikvietęs savo draugijon L. Koperskį, lėktuvu iškeliavo Floridą; ten jau yra ir daugiau hamiltoniečių. J. Adomauskas tenai turi nuosavą namą, automobilį ir gerą laivą žuvims gaudyti. Ten, paplaukus kiek toliau nuo savo namų, yra labai gera žuvininkystės vieta. Pagaunama nemažai ir didelių žuvų. Žuvaujant ilgesnį laiką ir turint nemažai žuvies, jas galima ten atiduoti į šaldytuvus ir jas taip laikyti, kiek norima. Ir po ilgesnio laiko tas žuvis galima parsivežti Kanadon ir su pasigardžiamu jomis užkandžiauti. Zp.

● DLK ALGIRO Šaulių Kuopa Hamiltone lapkričio 21 d., Jaunimo Centre paminėjo Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventę. Vakaro programą atliko kvartetas SUTARTINĖ. Sekmadienį AV šventovėje vyko iškilmingos pamaldos už visus, kovojusius dėl Lietuvos laisvės.

● ŠIRVINTOS-NEMUNO tun- tai ruošia KŪČIAS gruodžio 13 d.

Vasario 16 šventė bus minima vasario 7 d., o Kaziuko Mugė vyks kovo 13 d.

● Paukštyčių ir Vilkių eiles laukiama daugiau jaunimo. Taip pat primenama, kad galima atvežti į sveiką ir priešmokyklinio amžiaus vaikus. Smulkesnės ir įvairios informacijos apie skautų-čių veiklą Hamiltone teikia Aldona Pietrantonio tel: 522-4739.

PATARNAVIMAS - GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8490

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA-INSURANCE

Walter Dauginis Insurance Broker Limited
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

V. Bačėnas

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

Visais sezonais reikalais
bet kur pasaulio skambinti:
Tel. 533-3531

VALYKLA SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽVOLAIJŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

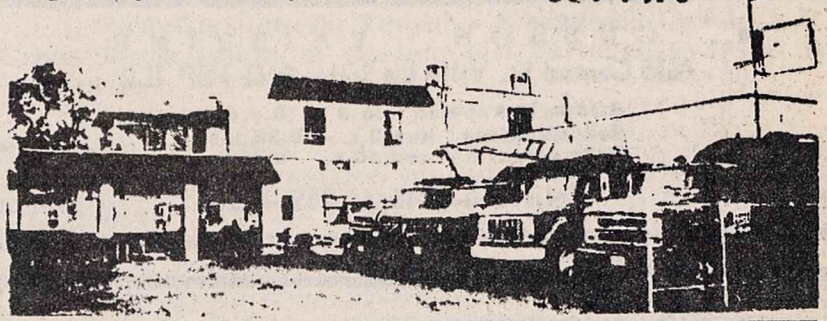
7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir priemonėmis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Que. Verdun, Que.

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

MIRUSIEJI:

● Eimutis MEŠKAS, Nijolės BAGDŽIŪNIENĖS pusbrolis, 45 m. amžiaus, netikėtai mirė, nutrenktas elektros. Gyveno Lietuvoje su šeima. Užuojauta artimiesiems.

● Apie 50 montrealiečių lietuvių buvo nuvykę į baigminį koncertą Torontė, kur buvo atlikta Henriko Nagio ir Aleksandro Stankevičiaus Kantata "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva", A.Stankevičiaus "Simfoneta" ir J.Govėdo "Giesmė".

● Henrikas NAGYS gruodžio mėn. 5 d. vyks į Los Angeles dalyvauti literatūros vakare, kur jis skaitys savo poeziją.

Literatūros vakaras Los Angeles jau 22 metai ruošia Lietuvių Fronto Bičiulių Sambūris. Šiemet jam pirmininkauja dr.Zigmas Brinkis.

● M.GRINKUS susirgo ir gydos Montreal. General ligoninėje.

[vairių parengimų talkininkui linkime greitai pasveikti.

● Graikų Bendruomenės grupė skelbia graikiškų saldainų-pyragų išpardavimą sekmadienį, lapkričio 22 d., nuo 11 val.r. iki 4 val.p.p., 7707 Blvd.LaSalle, kampas 7th Ave.

"NL" RĖMĖJO PRENUMERATĄ ATSIUNTĖ:

J.Maziliauskas, D. Renkauskas, M.Račys H.Stepaitis, V.Dagilis, L.Adomavičius, A.Statulevičius, A.Paškevičius, J.P.Šimokaitis, P.Petrušaitis, kun.St.Šileika,SDB, J.Gražys, V.Januta, A.Cepulis, R.Cipliauskas, A.Kenstavičius, J.Bendorius, Pr.Dikaitis.

AUKOS:
\$ 50,- Kanados Lietuvių Bendruomenė.
VISIEMS - nuoširdus AČIŪ!

MŪSŲ MOKYKLA

Montrealio Lituanistinė Mokykla švenčia jau virš 40 metų idėto darbo. Kad lietuvių mokykla galėtų sklandžiai veikti ateityje, prašome Jūsų paramos įvairiems mūsų reikalams. Pardavinėjame skanių šokoladų, pravesime loterijas ir šių metų Kalėdų Eglutę bus viena iš geriausių.

Užbaigsime vajú 1988 metais, gegužės mėn. 14 d. su banketu ir iškilmingais šokiais šv. Kazimiero parapijos salėje. Tikimės sukvieisti visus mūsų abiturientus iš daugybės vietovių, paremti šią mokyklą ir kartu atsivesti mokyklos 40-metį, susitinkant su senais draugais, pasidalinant bendrais prisiminimais.

Mūsų mokykla yra mūsų ateitis. Paremkime ją! MLM Komitetas

Dr. Jonas MALIŠKA

ir
Dr. Michel WINN
D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 600,
Montreal, P.Q. H3G 1S5
Tel. Bus: 866-8235
Namų: 761-4675

M. CUSSON VAISTINE

7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2
Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniais: nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadieniais: nuo 10 r. - 9:30 v.v.
Tel.: 366-9745 ir 365 - 0505

DR. A. S. POPIERAITIS

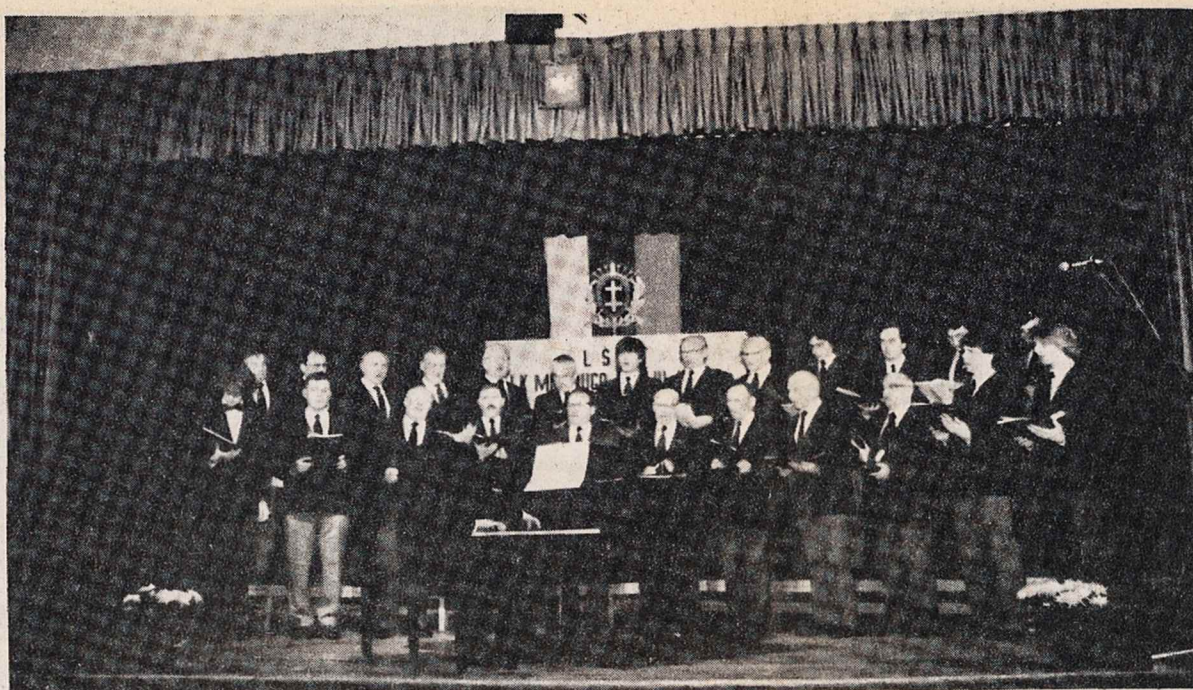
B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L6
Tel.: 931-4024

Notarai

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS
Suite 1143, Sun Life Building

1155 rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6
Tel. (514) - 871-1430

MONTREALIO VYRU CHORAS, su muz. Aleksandru STANKEVIČIUM, atliks programą Lietuvos Kariuomenės Šventės minėjime sekmadienį, lapkričio 22 d., AV Parapijos salėje. Nuotr. A. K a l v a i č i o

● MONTREALIO dienraštis THE GAZETTE lapkričio 18 d.laidoje atspausdino pranešimą per Washington Post iš Maskvos, kad Sovietų vyriausybė išpėjo spaudoje ir per radiją, kad nebūtų organizuojamos jokios demonstracijos nė gėlių padėjimai prie Laisvės paminklo Rygoje, minint Latvijos nepriklausomybę.

Latvių disidentas Linard Gratiņš, neseniai paleistas iš kalėjimo, nepritaria tokioms provokuojančioms demonstracijoms. JAV Kongresas neseniai priėmė rezoliuciją, kuria pasmerkiamas Sovietų ir Nacių Vokie

tijos slaptas susitarimas Sovietų vyriausybė mobilizuoja įvairias priemones tijos valstybės buvo įjungtos į Sovietų Sąjungą.

MAMMOTH BAZAAR - BARGAINS GALORE
Beth Israel Beth Aaron Congregation
6800 Mackle Rd., Cote St. Luc,
Sunday, November 29, 10 A.M.-5 P.M.
New Merchandise only! Bus lines: 104, 161, 162.

● LAIKU ATSIUNTĖ PRENUMERATĄ - NEAPSUNKINA - TE SAVES IR PALENGVINATE MŪSŲ DARBĄ. AČIŪ! "NL"

DĖMESIO DEŠRŲ MĖGĖJAMS!
Šviežios ir rūkytos dešros. Norintieji prašomi skambinti iš anksto. B. Jazokas, Tel.: 365-9366.
ir A. Gudas, Tel.: 769-9902.

HONEY FOR SALE!
Direct from the Beekeeper. \$1.10 per pound.
Delivery could be arranged too! Please call:
Tel.: 627-1328.

Maurice Electrique Ltée
ENTREPRENEUR ÉLECTRICIEN ÉLECTRICAL CONTRACTOR
MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS
102A, ALLION LASALLE, QUE. H8P2C5 TEL: 366-5484

PASTATŲ KANALIZACIJOS VALYMO SPECIALISTAS (CMG)
ir VAMZDŽIŲ (PLUMBING) TVARKYMO
REGISTRUOTA ĮSTAIGA
atlieka darbus, kreipiantis į COSTA, Tel.: 733-9878

WAWEL
LENKŲ CUKRAINĖ
• Gâteaux • Biscuits • Lyairės pyragaičiai
• Gâteaux au fromage • Spurgos
• Pain • Café • Sausainiai
• Meilleurs beignes (Ponchik) • Agurciniai ir kitokie pyragai
2524, Ontario E., Mtl 524-3348
PRISTATO VESTUVĖMS IR KITOMS PROGOMS

"ADAMS" RESTORANAS
7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.
Tel.: 365-8666
Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė
ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

Maurice Kaplan
Kailių Siuvėjas
Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646
• Didelis pasirinkimas gatavų paltų
• Vasaros laiko saugojimas (Storage)
• Taisan ir remodellingu
• Siuvu ir paduodu
1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6 Tel: 288-9646

TONY PHOTO STUDIO
PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS
5220 Queen Mary Rd. Suite 8
TONY LAURINAITIS
Montreal, P.Q. H3W 1X5 Tel.: 481-6608

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE ST. MONTREAL QUE H4E 2A8 Tel: 766-5827; 766-5830

SKYRIAI: 3907 A ROSEMONT Blvd. ir ŠV. KAZIMIERO P-ja

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAI virš \$ 23,000,000 REZERVAS virš \$ 750,000

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS ... 9 %	TAUPYMO - specialios 5¼ %
TERM. INDĖLIUS:	TAUPYMO - su gyv. dr. 5 %
1 metų..... 8¼ %	TAUPYMO - kasdieninės.. 4¼ %
180 d. - 364 d. 7¼ %	EINAMOS 4¼ %
120 d. - 179 d. ... 7 %	RRSP ir RRIF term. 9¼ %
60d. - 119 d. 6¼ %	RRSP ir RRIF taup..... 6¼ %
30 d. - 59 d. 6¼ %	

IMA UŽ:

NEKILN. TURTO nuo 10¼ % ASMENINĖS nuo 10¼ %

VĒLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. Antr. Treč.	9:00 - 3:00	-----	-----
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00	4:00 - 8:00	-----
Penktadieniais	10:00 - 6:00	2:00 - 6:00	-----
Sekmadieniais	10:30 - 12:30	-----	10:30 - 12:30

Vasaros sezono laiku nuo GEGUŽĖS 15 d. iki SPALIO 15 d. SEKMADIENIAIS "LITAS" bus uždarytas.

RESTORANAS KOSTAS

Specialybe - "BROCHETTERIE" -

RECEPTION HALL, tinkama banketams, vedyboms ir kitiems susibūrimams. ĮVAIRŲS GĖRIMAI

6201 Bannantyne Ave., Verdun, P.Q., H4H 1J4
Rezervacijai skambinti: 768-2707 arba 768-9198.

LASALLE AUTOMOBILE INC.
* Automobilių nuoma
* Naujų ir vartotų pasirinkimas
* Pardavimas
* Aptarnavimas
1050 Lapierre coin La Vérendrye
366-7818
Dodge Chrysler Camions Dodge Trucks

Member
D. N. BALTRUKONIS
IMMEUBLES - CLASSIC INC.
NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS
PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS
445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel: 273-9181 Namų: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS
PETRAS ADAMONIS Tel. Bus.: 722-3545
C. I. B. Res.: 256-3355
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

P.S. FINANCIAL SERVICES & INSURANCE
PETER SODO ir JOHN POLCARY
Profesiniai patarnavimai finansų reikalais:
* Annuities * R.R.S.P. * Life Insurance *
* Group Pension * Finansų ir mokesčių planavimas *
4999 St. Catherine St. West, Suite 450, Westmount H3Z 1T3
Tel.: 481-0311

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIECAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496